

37. Országos Tudományos Diákköri Konferencia
Had- és Rendészettudományi Szekció
Budapest, 2025. április 22–24.
Nemzeti Közsolgálati Egyetem
Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar

A budapesti Olimpia esélye
Az Olimpia rendezése, mint a soft power része

Jelige: *Bp.2040*

Pályamunka lezárásának időpontja: 2024. június

2024.

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés.....	2
2. Háttér és Kontextus	3
2.1. Olimpiai játékok történelme és jelentősége.....	3
2.2. Budapest szerepe az olimpiai pályázatokban és az Olimpiai Mozgalomban.....	5
2.3. Az elmúlt évek olimpiai pályázatai és eredményei.....	6
3. Magyar Olimpiai Bizottság szerepe	8
4. Nemzetközi Olimpiai Bizottság	9
4.1. Olimpiai Charta.....	10
4.2. Az öt gyűrű szimbólum.....	11
4.3. A NOB végrehajtó Bizottsága.....	12
5. Az olimpiai pályázat folyamata	15
5.1. Budapest olimpiai pályázata 2024-ben	18
5. 2. A pályázat kiemelkedő elemei és innovációi	19
5.3. Az esetleges elutasítás okai és következményei.....	19
6. Az Olimpiai Pályázat Előnyei és Hátrányai	21
6.1. Gazdasági hatások és infrastrukturális fejlesztések.....	22
6.2. A város imázsának növekedése	27
6.3. Fenntarthatósági kérdések és környezeti hatások.....	29
6.4. A sport társadalmi szerepe Magyarországon	30
7. Az olimpia esélyei a jövőben: Az Agenda 2020	32
7.1. Az olimpiai a rendezésre való alkalmasság alapjai Magyarországon és Budapesten	33
7.2. A NOB állásfoglalása a budapesti olimpiáról	34
7.3. Az esetleges újabb pályázatok lehetőségei	34
8. Konklúzió	35
9. Irodalomjegyzék	37
10. Ábrajegyzék	38

1. Bevezetés

A sport és azon belül az olimpiai játékok mindig is izgalmas témaként szolgáltak az emberiség számára. Az olimpiák nem csupán sportesemények, hanem a nemzetközi összetartozás és versengés szimbólumai is egyben. Az olimpiai játékok megrendezése mindig is különleges esemény volt a világon, melynek méretei és hatásai az adott városra, országra és a globális közösségre egyaránt jelentősek. Az olimpiai játékoknak nem csupán sporteseményként van jelentősége, hanem kulturális, gazdasági és társadalmi hatásai is vannak. A városok és országok versengése a házigazda posztjáért komoly kihívás elé állítja őket, de egyúttal számtalan lehetőséget is kínál a fejlődésre és kiteljesedésre.

Ebben a kontextusban egy budapesti nyári olimpia lehetőségét vizsgálni és elemezni különösen izgalmas és fontos feladat, hiszen Budapest és elődei évszázadok óta kiemelkedő kulturális és történelmi háttérrel, valamint gazdasági és turisztikai növekedési potenciállal rendelkeznek. A város és a kormány a 2010-es évek közepén már komolyan fontolgatta a 2024-es európai helyszínnel esélyes olimpiai játékok házigazdaként való megpályázását.

Ezen szakdolgozat célja, hogy mélyrehatóan feltárja és elemezze Budapest esélyeit, lehetőségeit és kihívásait a közeli években az olimpiai játékok házigazdaként való megszerzésére, és rávilágítson arra, milyen hatásokkal járhatna ez a város és a lakosság számára. A dolgozat során kitérek a sportinfrastruktúra fejlesztésének, a gazdasági előnyöknek, a turisztikai potenciálnak, valamint a városkép formálásának és a fenntarthatósággal kapcsolatos kérdésekre is, mindezek átfogó elemzésén keresztül.

Azért választottam ezt a témát, melyből a szakdolgozatomat is írom, mivel egész kicsi korom óta szerves része a sport az életemnek és egészen egyetemista koromig rendszeresen űztem is. Ezáltal ebben az időszakban szerencsém volt részletes betekintést nyerni a sportesemények szervezésébe és lebonyolításába, illetve közelebbről megismerni a versenysport művelésének pozitív és negatív oldalát is.

A budapesti nyári olimpia lehetősége tehát nem csupán egy sportesemény, hanem egy város és egy ország jövőjének, fejlődésének és nemzetközi megítélésének kérdése is.

Szakdolgozatom során olyan kérdésekre keresem a választ, melyek alátámasztják vagy ellenzik azt, hogy Magyarország mennyire áll készen egy nyári olimpia megrendezésére, illetve hogy mekkora esélye van annak, hogy hazánk elnyerjen egy ilyen pályázatot. Kutatásom során a következő kutatási kérdésekre keresem a választ:

-képes-e Magyarország egy olimpiát megrendezni? Hogyan viszonyul a magyar társadalom a hazai rendezésű olimpiához? Hogyan változott a közvélemény az évek során a budapesti olimpia esélyeivel kapcsolatban?

-Hogyan alakulna a turizmus és az infrastruktúrafejlesztés a rendezvény kapcsán?

-Milyen gazdasági előnyökkel járna a Budapesti Olimpiai Játékok megrendezése Magyarország számára?

-Milyen tapasztalatok vannak más városokban az olimpiai játékok utáni gazdasági hatásokkal kapcsolatban?

- Milyen költségekkel járna a Budapesti Olimpiai Játékok megrendezése, és hogyan tervezik ezeket finanszírozni? Hogyan befolyásolná a rendezvény a költségvetést hosszú távon? Milyen hatással lenne a Budapesti Olimpiai Játékok a város környezetére és fenntarthatóságára?

-Milyen politikai támogatás vagy akadályok merülhetnek fel a Budapesti Olimpia megrendezése kapcsán?

2. Háttér és Kontextus

2.1. Olimpiai játékok történelme és jelentősége

Eredetileg az ókori görögök Zeusz és a többi isten tiszteletére rendezték azokat az eseményeket, amelyeket később olimpiai játékoknak neveztek. Az ókori görög társadalomban a kalokagáthia elve uralkodott, mely a testi erő és szépség, a lelki nemesség és nagylelkűség, valamint az erkölcsös gondolkodás és bátorság harmonikus egységét jelképezte. Ezeket az értékeket elfogadva a görög férfiak időnként versenyek formájában mérkőztek meg teljesítményeik és képességeik alapján. A helyi versenyekből alakultak ki a városállamok közötti versenyek, melyek közül a legjelentősebb az Olümpiában rendezett olimpiai játékok voltak. Az Olümpiában, Zeusz szent ligetében, az ott épített stadionban kerültek megrendezésre. Ez adta az olimpiai játékok elnevezését. A kezdeti időpontot az i.e.776-ra teszik, akkor rögzítették az első győztes nevét.

Az ókori olimpiai játékok jellemzői közé tartozott, hogy csak szabad görög férfiak vehettek részt, akik meztelenül versenyeztek. A versenyek alatt és után egy hónapig az úgynevezett ” isteni béke” uralkodott, ez idő alatt nem háborúztak. A sportolók komolyan készültek az előre meghatározott edzésterv alapján. A versenyszámok között szerepelt először a stadion futás 192,27 méteres körön, majd a pentatlon (öttusa), mely magába foglalta a stadion

futást, birkózást, gerelyhajítást, diszkoszvetést és távolugrást. Később felkerült a programra például a kocsihajtás, ökölvívás és a pankráció is. A győztesek olajágkoszorút kaptak, díszpolgári rangot szereztek, és életük végéig adómentességet élveztek, melyet a város tartott fenn számukra és ezenfelül más megkülönböztetett bánásmódban részesültek. A versenyek miatt hatalmas stadionok, csarnokok és sportlétesítmények épültek, ami fejlődést hozott a városállamok számára. Emellett gyönyörű műalkotások is születtek, melyek a tökéletes testet ábrázolták, mint például a Muron diszkoszvető szobra vagy a Pheidiasz Zeusz- szobra. A művészetek fejlődése tükrözte a kor értékeit és eszmerendszerét.

Az ókori olimpiák hanyatlásának okai számos tényező összjátékán alapultak. Elsősorban a háborúk és később a római támadások súlyosan károsították az olimpiai létesítményeket, amelyeknek helyreállítására és fenntartására egyre kevesebb pénz állt rendelkezésre. A folyamatos konfliktusok miatt a központi, városállami kormányzat inkább a hadsereg finanszírozására összpontosított, mintsem a sportesemények támogatására. Ezzel párhuzamosan a rómaiak semmibe vették az "isteni béke" elvét, és a támadásaik során nem kímélték az olimpiai területeket. Az ókori világ geopolitikai változásai is hozzájárultak az olimpiai játékok hanyatlásához. A görög civilizáció vezető szerepét a mediterrán térségben átvette Róma, amelynek kultúrája és prioritásai más irányokba terelődtek. Az olimpiai játékok tekintélye fokozatosan csökkent, ahogy a római értékek és hagyományok kiterjedtek az ókori világra.

A kereszténység terjedése tovább súlyosbította az ókori olimpiák helyzetét. Amikor I. Theodosius császár Kr.u. 393-ban a pogány kultuszokat betiltotta, az ókori olimpiák is áldozatul estek ennek a döntésnek. A keresztény vallás számára a testi örömök és a sport jelentősége háttérbe szorult, és a keresztények kezdetben idegenkedtek az olyan "pogány" eseményektől, mint az olimpiai játékok. A középkorban az ókori olimpiai eszmények teljesen feledésbe merültek, helyettük a lovagi tornák és harci sportok váltak népszerűvé. A keresztény vallás és etika áthatotta a középkori gondolkodást, és a testi örömök helyett a lelki és erkölcsi tökéletességre helyezték a hangsúlyt. Az ókori görög nevelési ideálok és a testi edzés fontossága csak a humanizmus térnyerése idején kezdett újra feléledni. A nevelés szakemberei ekkor visszanyúltak az ókori görög emberideához, és a testmozgást, a sportot újra bevezették a nevelési rendszerekbe, hogy a fiatalok testi és szellemi fejlődését egyaránt elősegítsék. Ennek ellenére az olimpiai játékok nem kerültek ebben az időszakban felélesztésre.

Az újkori olimpiai mozgalom csak jóval később ,Pierre de Coubertin francia báró által jött létre és valósult meg. Az 1894-es párizsi nemzetközi kongresszuson, hosszú előkészületek után vetette fel azt az ötletet, hogy az olimpia modern formában, de a hagyományokhoz híven

és nemzetközi alapon kerüljön megrendezésre. A kongresszus teljes egészében támogatta a javaslatot, és így megalakult a Nemzetközi Olimpiai Bizottság (NOB), melynek elnöke Demetriasz Vikelasz volt, titkára pedig maga Coubertin báró. Magyarországot Kemény Ferenc képviselte az alapító tagok között. Az első újkori olimpia 1896-ban Athénban került megrendezésre. Azóta a világ minden részéről érkező sportolók négyévente összegyűlnek, kivéve a világháborús időket, hogy újra és újra összemérjék erejüket és tehetségüket az olimpiai játékok keretein belül. Az olimpiai versenyszámok száma folyamatosan növekszik és változik, a rendezés jogát különböző városok pályázat útján nyerték el -a Brisbane-ről szóló legutóbbi döntésig-, és a sorszámukat római számokkal jelölik, mint például: a 2012-es XXX. londoni nyári olimpia, valamint a 2016-os XXXI. Rio de Janeiroi szintén nyári olimpia.¹

2.2. Budapest szerepe az olimpiai pályázatokban és az Olimpiai Mozgalomban

Magyarország már az olimpiai mozgalom 1890-es években történő újraindulásának kezdetétől aktív résztvevője volt. Mint korábban írtam, Kemény Ferenc kulcsszerepet vállalt a nemzetközi olimpiai bizottság megalapításában, majd később Magyarország képviselőjévé választották. Keménynek kiemelt szerepe volt a Magyar Olimpiai Bizottság megalapításában is, ahol az első főtitkárként tevékenykedett. Az elmúlt közel 120 év során Budapest neve több alkalommal is felmerült mint potenciális helyszín a világ legnagyobb sporteseményének megrendezésére. Bár a főváros 5 alkalommal hivatalosan is pályázott, hétszer a kijelölt rendező városok szervezési problémái vagy a hazai sportvezetők lelkesedése miatt vetődött fel a Budapesti lehetőség. Ezekből az alkalmakból a következőket érdemes említeni:

- 1896: Az újraéledő olimpia a történelmi színterén, Athénban került megrendezésre. Annak ellenére, hogy felmerült, hogy Magyarország sikeresen tudná megszervezni a játékokat, végül a görögök nehézségei ellenére is Athén rendezte meg az első újkori olimpiát.
- 1916: Berlinnel szemben maradt alul Budapest a rendezési jogért folytatott versenyben, azonban az első világháború miatt nem került sor az olimpiai játékok megrendezésére.
- 1920: Budapest az első körben 21:7 arányú győzelmet ért el a rendezésért folytatott versenyben, azonban a világháború miatt Magyarország nem szerezhette meg a rendezés jogát, mint vesztes állam. Az olimpiát végül Antwerpenben rendezték meg, ahol a magyar és a vesztes államok sportolói nem vehettek részt.

¹ Az olimpiai játékok eredete, története, kialakulásának körülményei (2020) [Az olimpiai játékok eredete, története, kialakulásának körülményei - Testnevelés érettségi - Érettségi tételek \(eretsegitetelek.com\)](#) Letöltve: 2024.01.29

- 1936: Tizenhárom jelentkező közül Berlin, Budapest, Barcelona és Róma emelkedett ki az olimpia rendezéséért folytatott küzdelemben. Budapest végül visszalépett Berlin javára, és kérvényezte, hogy később rendezhessen olimpiát. Végül Berlin rendezhette meg a versenyeket, miután 43:16-ra legyőzte Barcelonát.
- 1944: Ismét jelentkeztünk az olimpiai játékok megrendezésére, ám London nyerte el a rendezés jogát. A második világháború miatt azonban nem került sor az esemény megrendezésére.
- 1960: Helsinki és Melbourne-i sikeres olimpiák után Magyarország és a sportvilág sok képviselője úgy gondolta, hogy Budapest rendezése reális lehetőség. Bár a főváros a legjobb négy város közé bekerült, végül Róma kapta meg a rendezési jogot.

A nemzetközi olimpiai bizottságban végzett munkánk mellett sportolóink kiváló eredményekkel vettek részt az olimpiai játékokon. Összehasonlítva Magyarország történelmét és adottságait más országokéval, büszkén állíthatjuk, hogy a legsikeresebb résztvevő országok közé tartozik. Ám Magyarország az egyetlen olyan ország a legsikeresebb országok közül, akik még egy sem kapták meg az olimpia a rendezési jogát. (ld. 1.táblázat) ²

7. táblázat: Olimpiai éremtáblázat (Forrás: NOB⁸)

	Ország név	Arany	Ezüst	Bronz	Összesen	Rendezett már olimpiát?
1	Egyesült Államok	977	758	668	2403	igen
2	Oroszország	395	319	296	1010	igen
3	Németország	384	378	425	1187	igen
4	Nagy-Britannia	237	272	271	780	igen
5	Franciaország	201	223	245	669	igen
6	Kína	201	144	128	473	igen
7	Olaszország	198	166	185	549	igen
8	Magyarország	167	145	164	476	nem
9	Svédország	143	163	177	483	igen
10	Ausztrália	138	153	176	467	igen

⁸ <http://www.olympic.org/olympic-results>

1. ábra Olimpiai éremtáblázat: PwC_Olimpiai Megvalósíthatósági tanulmány_2015_junius_vegleges.pdf (bme.hu)

2.3. Az elmúlt évek olimpiai pályázatainak és eredményei

² PwC Megvalósíthatósági tanulmány (2015) 147-148. oldal [PwC Olimpiai Megvalósíthatósági tanulmány_2015_junius_vegleges.pdf \(bme.hu\)](#) Letöltve: 2024.01.29

Az elmúlt időszak olimpiai tapasztalatai alapján számos tényező azonosítható, amelyek jelentős szerepet játszanak az események kimenetelében és a sportolók teljesítményében. Ezek közül néhány fő tényező (melyek lehetnek pozitív és negatív példák, illetve hatásuk lehet Budapestre is) a következők: a kompakt térkihasználás, a zöld olimpia, az utóhasznosítás, a politikai feszültség kezelése, a szociális érzékenység, a sportolók központba helyezése, az oktatás és egészség-sporttudatosság növelése, a fiatalok bevonása, önkéntesség, valamint a diverzitás kezelése és még sok más.

A következőkben szeretném részletesebben bemutatni ezek közül a kompakt térkihasználást, ahol az olimpiai létesítmények elrendezése a városképhez igazodik, és a rendező város hatékonyan hasznosítja a rendelkezésre álló területeit, minimalizálva az utazási időket. London esetében mind az olimpiai falu, mind pedig a létesítmények egy része barnamezős beruházások keretében valósult meg. Fontos szempont volt a létesítmények elhelyezésekor, hogy lehetőleg minél kevesebb még érintetlen zöld területet érintsenek, és minél több barnamezős területet használjanak fel az olimpiai infrastruktúra kialakításához.

A zöld megközelítés egy olyan tényező, ahol az olimpiai események során kiemelt fontosságot kap a zöld területek védelme, növelése és barnamezős területek rehabilitációja, valamint a környezettudatos rendezvények lebonyolítása. Az utóbbi olimpiák közül Londonban (2012) jelentős mennyiségű barnamezős területet helyeztek rehabilitáció alá. Barcelonában tengerparti barnamezős sáv került rehabilitációra, ami azóta is népszerű turisztikai célpont. Szocsi (2014) radikális ígéreteket tett a hulladékmentes játékok tekintetében, azonban a megvalósítását erős kritikák érték. Fontos hangsúlyozni a környezetvédelmi elkötelezettséget, az olimpiai események során is folytatni kell a zöld megközelítés támogatását.

A létesítmények utóhasznosítása az olimpiai események után felépített létesítmények kihasználása a játékok befejezése után, legyen az sport vagy más célra, kiemelkedő fontosságú. (Athén példája ebben az elrettentő példa, holott a görög állam hasonlítható leginkább hazánkhoz az utóbbi idők nyári olimpiai házigazdái közül.) London számos létesítményét ideiglenesnek vagy visszabonthatóak tervezték, ezáltal megakadályozva az olimpia után használaton kívüli létesítmények kialakulását. Athén esetében a felépített létesítmények jelentős része jelenleg használaton kívül áll, ami gazdasági veszteséget okoz, de Pekingben is az olimpiai főstadion főként turistalátványossággént funkcionál, és erősen kihasználatlan. Fontos az olimpiai létesítmények utóhasznosításának a tervezése, különösen az új létesítmények esetében, ahol elengedhetetlenül fontos a későbbi sportági igények felmérése és a kiemelt utóhasznosítás tervezése.

A következő fő tényező a sportolók középpontba helyezése, mivel az olimpia eszméjének középpontjában mindig is a sportolók álltak. Kiemelten fontos, hogy a szervező város minden tőle telhetőt megtegyen annak érdekében, hogy az olimpia ne csak a nézők, hanem a résztvevő sportolók számára is különleges élmény legyen. Athént nyilvánosan támogatták a sportolók, mivel hittek abban, hogy Athén képes visszahozni az olimpia szellemiségét. Az Agenda 2020 koncepció, mely a 2010-es évek elején került kidolgozásra, erőteljesen hangsúlyozza az olimpia filozófiájának újragondolását, és különös figyelmet fordít arra, hogy a sportolókat helyezze a középpontba.

A kulturális sokszínűség kezelése az olimpián egy nagyon fontos kiemelt feladat, mivel az olimpia multikulturális esemény, és nélkülözhetetlen, hogy a fogadó ország és a város támogassa és erősítse ezt a sokszínűséget. London például a pályázati folyamat során külön kidolgozott egy *"Diversity Strategy"* nevű stratégiát, amely meghatározta az olimpia nyitott és befogadó légkörét. Szocsi esetében erős média figyelmet kapott az orosz kormány részéről homoszexualitás elleni támadások kiküszöbölésére irányuló fellépése. Az olimpia eseményei során kiemelt fontosságot kell tulajdonítani a más népek és nemzetiségek iránti nyitottságnak és az együttműködésnek, valamint a kulturális sokszínűség és együttműködés hangsúlyozásának.³

A következő fejezetekben szeretném bemutatni a bizottságokat, ezeken belül a Magyar és Nemzetközi Olimpiai Bizottságot. Az alábbi bizottságokat az alapításuktól szeretném bemutatni, ennek oka, hogy e bizottságok döntő szerepet játszanak egy lehetséges budapesti Olimpia számára.

3. Magyar Olimpiai Bizottság szerepe

A Magyar Olimpiai Bizottság (MOB) története mélyen gyökerezik az olimpiai mozgalom alapjainak lerakásával és Magyarország sportéletének fejlődésében. Az 1894-ben, a modern olimpiai mozgalom kezdetén alapított Nemzetközi Olimpiai Bizottság megalakulásakor Magyarország már jelen volt, és hamarosan, 1895-ben, saját nemzeti olimpiai bizottságát is létrehozta. Ezzel a lépéssel Magyarország az olimpiai mozgalom korai és aktív résztvevőjévé vált, ami nem csupán sportdiplomáciával, hanem a nemzeti identitás erősítésével is járt.

³ PwC Megvalósíthatósági tanulmány (2015) 142-146. oldal [PwC Olimpiai Megvalósíthatósági tanulmány 2015 június vegleges.pdf \(bme.hu\)](#) Letöltve: 2024.01.29

Az alapítás pillanatától kezdve a MOB vezető szerepet töltött be az olimpiai mozgalom hazai és nemzetközi területén egyaránt. Az alapítók között olyan kiemelkedő személyiségek szerepeltek, mint Berzeviczy Albert és Kemény Ferenc, akiknek elkötelezettsége és vezetői képességei nélkülözhetetlenek voltak az újonnan létrejött szervezet sikeres működéséhez.

Az évtizedek során a MOB számos kihívással nézett szembe, de mindig képes volt alkalmazkodni az új körülményekhez és megőrizni az olimpiai eszményeket képviselő hagyományait. Az I. világháború utáni újjászületése után a MOB aktívan részt vett az olimpiai mozgalom újjáépítésében és előmozdításában, figyelembe véve a sport jelentőségét a nemzet egységének és identitásának megteremtésében.

A 1928-as strukturális alakítás új lendületet adott a MOB tevékenységének, amikor a szervezet beolvadt az Országos Testnevelési Tanácsba. Ez a lépés nemcsak a MOB működésének hatékonyságát növelte, hanem lehetőséget teremtett a sportdiplomácia bővítésére és erősítésére is.

A II. világháború utáni időszak, különösen a 20. század második felében, jelentős kihívások elé állította a MOB-ot. A geopolitikai változások, gazdasági nehézségek és az új sportdiplomáciai kihívások mind azt követelték, hogy a MOB rugalmasan alkalmazkodjon a változó körülményekhez és új stratégiákat dolgozzon ki.

Az 1989-es A rendszerváltás az új korszak kezdetét jelentette a MOB életében. Az új demokratikus környezetben a MOB új utakat nyitott a sport irányításban és a nemzetközi kapcsolatok terén. A MOB elnöke, Schmitt Pál, aktívan részt vett a szervezet modernizációjában és a nemzetközi kapcsolatrendszerének bővítésében.

Az utóbbi évtizedekben a MOB folyamatosan fejlődött és alkalmazkodott az új kihívásokhoz és lehetőségekhez. A szervezet vezetői és tagjai elkötelezettek maradtak a MOB alapító eszméi mellett, és keményen dolgoztak azért, hogy Magyarország továbbra is sikeresen képviselje magát az olimpiai mozgalom nemzetközi színterén. A MOB jelenlegi elnöke Gyulay Zsolt.⁴

4. Nemzetközi Olimpiai Bizottság

A Nemzetközi Olimpiai Bizottság (NOB) 1894. június 23-án alakult meg Párizsban, melynek első elnöke Pierre de Coubertin báró, magyar tagja Kemény Ferenc volt.⁵ A NOB eredetileg Párizsban helyezkedett el, azonban Pierre de Coubertin áthelyezte székhelyüket

⁴ <https://olimpia.hu/mob/a-mob-tortenete> 2023.11.12

⁵ <https://olimpia.hu/mob/a-mob-tortenete> 2023.11.12

Lausanne-ba, a Genfi- tó partjára 1915-ben.⁶ A Nemzetközi Olimpiai Bizottság (NOB) megalakulása után azonnal elkészítette alapszabályát, melyet azóta is érvényben tartanak, ez az úgynevezett olimpiai charta. A charta kisebb-nagyobb korrekciókkal irányítja az olimpiai mozgalmat és szabályozza annak tevékenységeit. A dokumentum célja az olimpiai eszmék és értékek védelme és előmozdítása, valamint az olimpiai játékok szervezése és lebonyolítása során betartandó elvek meghatározása. Az olimpiai charta meghatározó alapja a NOB tevékenységének és az olimpiai események szervezési rendszerének. Az első modern kori olimpia helyszínén, az athéni stadionban a Nemzetközi Olimpiai Bizottság alapító tagjainak nevét márványba vésve őrzik.⁷

Coubertin olimpiai víziója 1894. június 23-án vált valósággá, amikor egyhangúlag elfogadták az olimpiai játékok újjászületéséről szóló határozatot a kongresszus utolsó ülésén. A kongresszus létrehozta a Nemzetközi Olimpiai Bizottságot, melynek Coubertin lett a főtitkár majd az elnök is. Azt javasolták, hogy Athénban rendezzék meg az első modern olimpiai játékokat 1896-ban. Ezen kívül megegyeztek az amatőrizmus definíciójáról, mely egy nemzetközi megállapodás első lépése felé vezetett.

4.1. Olimpiai Charta

Az Olimpiai Charta lényegében az olimpiai játékok alapelveinek és a Nemzetközi Olimpiai Bizottság csak által elfogadott szabályoknak és rendelkezéseknek a hivatalos összegzője és kodifikációja. Ez a dokumentum határozza meg az olimpiai mozgalom szervezeti struktúráját, tevékenységeit és működését, valamint elősegíti az olimpiai játékok méltó megünneplését. Emellett fontos szerepet játszik a nemzetközi szövetségek, a nemzeti olimpiai bizottságok és az olimpiai mozgalom közötti kapcsolatok kialakításában és szabályozásában.

Az első charta megjelenésére először 1908-ban került sor az "*Annuaire du Comité International Olympique*"⁸ címmel. Az első charta részét képező szabályok egy jó hányadát azonban már Pierre de Coubertin fogalmazta meg 1898 körül. Bár az olimpiai charta címet általában minden kiadásra alkalmazzák, valójában csak 1978 óta szerepel a kiadvány címeként. Több charta kiadást is különálló részekre osztottak, nem egyetlen kötetként jelentek meg. Ennek eredményeképpen az olimpiai charta-nak tekintett kiadványok különböző címek alatt érhetők el, mint például: az 1921-es "*Statuts / Règlements et protocole de la célébration des*

⁶ [Lausanne, Olympic Capital \(olympics.com\)](https://olympics.com) 2023.11.26

⁷ [Történelem | Magyar Olimpiai Bizottság](#) Letöltve: 2023.11.12

⁸ [Olimpiai Charta \(olympics.com\)](https://olympics.com) Letöltve: 2024.01.12

olympiades modernes et des Jeux olympiques quadriennaux / Adresses des membres” és az 1946-os *”Règles olympiques”*.⁹

4.2. Az öt gyűrű szimbólum

Az 1913. augusztusi kiadásában a *Revue Olympique* című lapban Pierre de Coubertin publikált egy cikket, amelyben bemutatta a 9. olimpiai kongresszus emblémáját és zászlaját. Ezen eseményt eredetileg 1914-ben tervezték megtartani, az olimpiai játékok újjászületésének 20. évfordulójának tiszteletére Párizsban. Az embléma öt kék, sárga, fekete, zöld és piros színű, átlapolódó gyűrűből állt, melyet a *”Citius-Altius-Fortius”* (Gyorsabb-Magasabb- Erősebb) olimpiai jelmondat és babérlevelek kísérték. Az általa alapított olimpiai mozgalom számára Coubertin, aki művészileg is tehetséges volt, egy olyan nyitott koszorút tervezett, mely olajágakból állt. Ez az ókori játékokra emlékeztető díj volt, melyet a győzteseknek adtak át. Ezt a szimbólumot később az olimpiai jelmonddal kombinálták.

Az 1908-as londoni olimpiából megerősödve került ki a NOB. Ennek eredményeképpen az új jelentéseknek megfelelő és azonnal felismerhető jelvények beszerzésére egyre nagyobb igény mutatkozott. Ennek érdekében egy munkacsoportot hoztak létre, de a zászló javasolt mintája nem kapott jóváhagyást. Coubertin ezt követően megalkotta az ötkarikás logót, mely az Afrikát, Amerikát, Ázsiát, Európát és Óceániát szimbolizáló öt kontinens egyesítő erejét fejezi ki az olimpiai mozgalomban. A logóban a fehér alapon, az akkori összes ismert nemzet zászlójának színei is megtalálhatók. Coubertin 500 zászlót készíttetett egy párizsi áruházban az 1914-es olimpiai kongresszusra. A Bois de Boulogne-i rendezvényen emelték fel hivatalosan először az új zászlót. Az 1. világháború miatt az olimpiai játékok bemutatóját 1920-ig el kellett halasztani. Az antwerpeni játékoktól kezdve mindenképpen nyári és téli játékokon lobog az olimpiai zászló. A zászlót ünnepélyesen felhúzzák a nyitóünnepségen a fő stadionban és az összes többi olimpiai helyszínen, majd leeresztik a záróünnepség alatt. Az 1928-as amszterdami olimpia óta az olimpiai lángot hagyományosan meggyújtják a játékok helyszínén, és egy fáklyával viszik tovább a rendező ország több városába is jelentős pontjára. Az olimpiai szimbólum, mely ma a világ egyik legismertebb védjegye, a NOB tulajdonában van, és kizárólagos használati jogokkal rendelkezik felette. A szimbólum védelmének érdekében 1981-ben aláírták a Nairobi szerződést, mely kötelezi az aláírókat arra, hogy elutasítsák

⁹ [Olimpiai Charta \(olympics.com\)](https://olympics.com) Letöltve: 2024.01.12

a helytelen és/vagy jogosulatlan kereskedelmi felhasználást. Ezáltal biztosítva van az olimpiai szimbólum megfelelő és tisztelettudó használata.¹⁰

4.3. A NOB végrehajtó Bizottsága

A Nemzetközi Olimpiai Bizottság Végrehajtó Bizottsága (Executive Board továbbiakban EB) felelős a NOB tevékenységeinek irányításáért, valamint javaslatokat tesz a NOB rendkívüli üléseinek. Az igazgatóság 1921-ben alakult, is korábban végrehajtó bizottság néven volt ismert. Pierre de Coubertin báró, mióta 1896-ban a NOB elnöke lett, lényegében egyedül irányította a szervezetet, szinte egyéni vállalkozásként. Az 1921-es olimpiai kongresszuson Coubertin bejelentette, hogy hosszú távú távollétet tervez, és ebben az időszakban nem tud részt venni a NOB ügyeiben. Ezért azt javasolta, hogy hozzanak létre egy végrehajtó bizottságot, amely segítené a vezetést. A kongresszus egyhangúlag elfogadta ezt a javaslatot. Eredetileg a végrehajtó bizottság csupán öt tagból állt, egy elnökből, egy alelnökből, és két teljes jogú tagból. A bizottság első elnöke Godefroy de Blonay báró volt, aki 1921 és 1923 között töltötte be ezt a tisztséget. Blonay Ideiglenesen vezette a NOB-ot az 1. világháború alatt, amikor Coubertin a francia hadseregben szolgált.

Az 1955-ben átnevezett végrehajtó bizottság összetétele lényegében az 1960-as évek közepéig változatlan maradt, amikor Avery Brundage vezette a NOB-ot. 1966-ban a NOB két új tisztséget hozott létre, létrehozva az 1. és 2. alelnöki posztot, és kilenc tagból álló tanácsot alakított ki, hat teljes jogú taggal. 1968-ban 3. alelnöki pozíciót is létrehozták de az igazgatóság létszáma továbbra is kilenc maradt. Az igazgatóság 1985-ben ismét 11 tagúra bővült, majd 1989-ben létrehozták a 4. alelnöki pozíciót. Az igazgatótanács ebben a méretben maradt egészen 2000-ig, amikor is négy új pozícióval bővült, így az igazgatósági tagok száma 15-re emelkedett. Az EB közvetlenül a NOB ülései előtt tart üléseket, de évente többször is összeül. Jellemzően évente négy alkalommal tartanak EB-üléseket, megyek között nagyjából három hónap telik el. Az EB üléseit abban az adott városban rendezik meg, ahol az adott ülés helyszíne található, de a többi éves találkozó nagy a részét Lausanne-ban, a NOB központjában tartják.¹¹

Az 1960-as évektől kezdve a nemzetközi olimpiai bizottság számos új részleget, illetve bizottságot hozott létre. Ilyen az olimpiai szolidaritás megteremtése 1962-ben, mely annak érdekében történt, hogy támogassa a nemrégiben függetlenné vált országokat, különösen Afrikában és Ázsiában, abban hogy kialakítsák saját struktúrájukat és elősegítsék a sport nemzeti szintű terjeszkedését. Ezt az erőfeszítést akkoriban a nemzetközi olimpiai segély

¹⁰ [1913 : First public presentation of the Five Rings Symbol. \(olympics.com\)](#) Letöltve: 2024.01.12

¹¹ [1921: Founding of the IOC Executive Board \(olympics.com\)](#) Letöltve: 2024.01.12

bizottság irányította.¹² Szintén ilyen az orvosi bizottság létrehozása. A NOB orvosi bizottságának kezdeti időpontja az 1960-as évekre tehető vissza, amikor a sportdopping kérdése előtérbe került. A NOB legrégebbi folyamatos bizottsága az orvosi bizottság, amely 1967-ben jött létre, bár már 1962-ben munkacsoportként kezdte tevékenységét, miután a NOB elnöke Avery Brundage levélben kifejezte aggodalmát a dopping kérdése miatt. Az eredeti célja az volt, hogy az 1986-os olimpiai játékokra orvosi vizsgálati szolgálatot szervezzen és foglalkozzon a doppingellenes ellenőrzések témájával.

Az 1970-es évek során a NOB orvosi bizottsága főként a dopping problémájára összpontosított, azon dolgozva, hogyan lehet megakadályozni sportolók teljesítményfokozó szerrel való visszaéléseit is tesztelési eljárások kidolgozását. Az olimpiai charta 1976-os verziója megállapította, hogy az orvosi bizottságnak néhány esetben lehetősége van indítványozni az érmek visszavonását. Az 1980-as játékokat követően átszervezték a NOB orvosi bizottságát, létrehozva 3 albizottságot. Ezek az albizottságok az alábbiakra koncentráltak: az 1. A dopping és a sport biokémiája; a 2. a sport biomechanikája és fiziológiája; valamint a 3. A sportorvoslás és ortopédia. Az 1984-es Olimpiai játékokat követően az orvosi bizottság még egy negyedik albizottságot hozott létre, amely a NOC-kkal való együttműködésre összpontosított.¹³

A Nemzetközi Olimpiai Bizottság (NOB) elnöke Juan Antonio Samaranch, 1981 októberében levelet írt Thomas Bachnak, a későbbi utódjának, amelyben beszámolt a NOB történelmének egyik fontos pillanatáról. A levélben Samaranch említést tesz arról, hogy úgy döntött, létrehoz egy bizottságot a sportolók számára, mely a NOB legelső sportolói bizottságának számít majd. Azt állítja, hogy ez a bizottság lesz a nemzetközi olimpiai bizottság összes sportolójának szóvivője. A bizottság első ülésére 1982 májusában került sor Rómában, ami jelentős lépés volt a sportolók érdekeinek képviseletében a NOB-n belül. Azok közül a témák közül, amelyek napirendre kerültek, sok ma is aktuális és fontos. A bizottság tárgyalta a doppingellenes küzdelmet, a nemek közötti egyenlőséget, illetve azt, hogy az olimpiai játékok a politikai nyomástól és befolyástól teljes mértékben semlegesek legyenek. Az 1988-as szöuli olimpiai játékokon a sportolói bizottság az indulástól kezdve kulcsszerepet vállalt, ami jelentős lépést jelentett a sportvilágban és az olimpiai események szervezésében. A NOB elnöke az első 13 év során nevezte ki a teljes bizottságot, azonban 1994-től a lillehammeri téli olimpiai játékoktól kezdve a tagok többségét már a sportolók választották. Az idő múlásával a sportolók

¹² [1962: Creation of Olympic Solidarity](#) Letöltve: 2024.01.12

¹³ [1967: Creation of the IOC Medical Commission \(olympics.com\)](#) Letöltve: 2024.01.12

képviselői egy növekvő szerepet kaptak a NOB-ban, ami jelzi az olimpiai mozgalom demokratizálódását és a sportolók befolyásának növekedését a döntéshozatalban.

Az Agenda 2020 célja, hogy az olimpiai mozgalom központjába helyezze a sportolókat és támogatásukat megerősítse. Ennek érdekében a bizottság összekötő szerepet vállal a sportolók és a NOB között. Tanácsot nyújt a NOB üléseinek, a NOB végrehajtó bizottságának és a NOB elnökének olyan ügyekben, amelyek érintik a sportolókat. Ezáltal segíti a sportolók érdekeinek hatékonyabb képviseletét és bevonását az olimpiai mozgalom döntéshozatali folyamataiba. A bizottság együttműködik a világméretű hálózattal, amelyet a nemzeti olimpiai bizottságok és a nemzetközi sportszövetségek által létrehozott sportolói bizottságok alkotnak. Az Athlete365 online platformon keresztül gyakorlati támogatást nyújt a sportolóknak mind a pályán, mind azon kívül, ideértve a karrierrel, pénzügyekkel, tanulással és más területekkel kapcsolatos kérdéseket is. Ez a platform, amelyet maguk a sportolók hoztak létre, szolgáltatásokat, eszközöket és egy masszív globális hálózatot kínál, hogy ezzel is segítse a sportolókat az elit versenyzéssel járó kihívások kezelésében.¹⁴

A 20. század második felében jelentős lendületet kapott a nők integrációja az olimpiai mozgalomba. Az addigi évtizedekben tapasztalható korlátozások és előítéletek fokozatosan oldódtak, és egy több lehetőséget kaptak a nők az olimpiai versenyeken való részvételre. Az előző évszázadokban gyakran elutasították vagy megtagadták a nőknek a sportban való részvételt, ám a 20. század második felében egyre több országban is sportágban elismerést és támogatást kaptak. Ennek eredményeként ma már számos női sportoló van, akik kiemelkedő teljesítményeket nyújtanak az olimpiai játékokon, és így hozzájárulnak a sport világának sokszínűségéhez és fejlődéséhez. 1981-ben, Baden-Badenben (Németország) tartott Nemzetközi Olimpiai Bizottsági ülés egy jelentős mérföldkő volt, mivel először választottak két nőt tagnak a bizottságba. Ez az esemény kiemelkedő fontossággal bírt, mivel az előző évtizedekben a nők alig vagy egyáltalán nem voltak jelen a Nemzetközi Olimpiai Bizottságban. Ez a döntés megerősítette a nők szerepét és befolyását az olimpiai mozgalomban, és azt jelképezi, hogy egyre nagyobb hangsúlyt kap a nemek közötti egyenlőség az olimpiai eseményeken és a sport világában.¹⁵

Az első Olympism in Action Fórumra 2018 októberében, Buenos Airesben, Argentínában került sor. Ez az új esemény egy további példája volt az Agenda 2020 reformjainak végrehajtására. A fórum célja az olimpiai mozgalom érdekelt feleinek és a civil

¹⁴ [1981: Creation of the Athletes' Commission \(olympics.com\)](#) Letöltve: 2024.01.12

¹⁵ [1981: First female IOC members \(olympics.com\)](#) Letöltve: 2024.01.12

társadalom egészének összehozása Volt annak érdekében, hogy megvitassák a kihívásokat, kezdeményezzenek új párbeszédet, valamint megosszák a sport és a társadalom terén elért innovációkat és inspiráló történeteket. Ez az esemény lehetőséget teremtett az új irányok kijelölésére és a közös célok megfogalmazására az olimpiai mozgalom és a civil társadalom között. Az Olympism in Action Fórum lényege az volt, hogy nyílt párbeszédet kezdeményezzen a szélesebb közönség körében, és megvitassa, hogyan képes a sport pozitív változást hozni világszerte. 2018 októberében a nemzetközi olimpiai bizottság kidolgozta a sportolók jogairól és felelősségeiről szóló nyilatkozatot, melyet azóta „sportolói nyilatkozat” néven ismerjük. Ez a forradalmi dokumentum egy hosszú és átfogó folyamat eredményeként jött létre, mely során több mint 4200 élsportoló véleményét és tapasztalatait gyűjtötték össze 190 országból. A sportolói nyilatkozat 12 jogot és 10 felelősséget rögzít, melyek körülírnak olyan fontos témákat, mint a doppingellenesség, az integritás, a tiszta sport, a karrier, a kommunikáció, az irányítás, a diszkrimináció, a jogszerű eljárás, valamint a zaklatás és visszaélés. A dokumentum az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata és más nemzetközileg elfogadott emberi jogi normák inspirációjára épülve fogalmazza meg az olimpiai mozgalom sportolóinak közös törekvéseit és kötelezettségeit.¹⁶

A következő fejezetekben szeretném bemutatni a 2015-ös PwC megvalósíthatósági tanulmány alapján, hogyan zajlik egy olimpiai pályázat lebonyolítása, milyen és mekkora infrastrukturális beruházásokra és fejlesztésekre van szüksége Magyarországnak egy sikeres pályázat elnyeréséhez, illetve mekkora esély van arra, hogy Budapest a jövőben meg tudjon rendezni egy nyári Olimpiát.

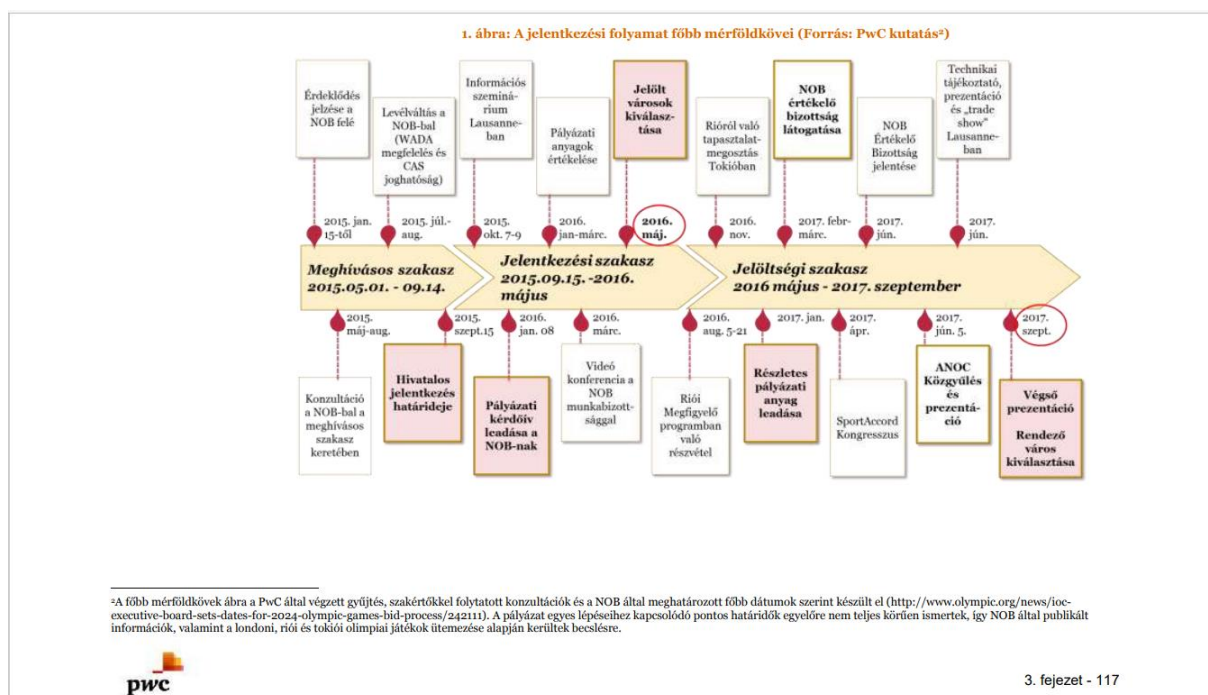
5. Az olimpiai pályázat folyamata

Ebben a részben áttekintjük a pályázati folyamatot a játékok megrendezése előtt 9 évvel, figyelembe véve az előző évek tapasztalatait és az agenda 2020 frissen elfogadott javaslatait. A pályázati folyamat 2 évig tart, 2 fő szakaszból áll, amelyek előtt egy meghívásos szakasz áll. A meghívásos szakaszban az érdeklődő városok részletes és sokoldalú információkat szerezhetnek, ami segíti őket a döntésben. Ennek az az előnye, hogy az 1. szakaszban már komoly követelményeknek kell megfelelniük a városoknak a jelölt státusz elnyerése érdekében. Azok a városok, amelyek elnyerik a jelölt státuszt, általában a pályázat kezdete előtti 8. hónapban kerülnek kiválasztásra. Ezután ezek a városok vehetnek részt a második, jelöltségét szakaszban, ahol csak ők versenghetnek a rendezés jogáért.

¹⁶ [2018: First Olympism in Action forum and the Athletes' declaration \(olympics.com\)](https://olympics.com/en/what-we-do/our-work/olympism-in-action) Letöltve: 2024.01.12

Meghívásos szakasz

A meghívásos szakasz, amely az agenda 2020 javaslatcsomag hatására került bevezetésre a 2024-es pályázati folyamat során, lehetőséget biztosít a városok számára, hogy konzultáljanak a NOB-val az olimpiai játékok rendezési jogáért való pályázat fontolóra vételével kapcsolatban. Ez az első alkalom, hogy ilyen fajta szakasz kerül bevezetésre. A meghívott városok támogatást kapnak a NOB-tól, amely főként személyes egyeztetésekből és szakmai workshopokból áll. A NOB segíti a városokat abban, hogy megértsék az olimpiai fejlesztésekkel kapcsolatos elveket, amelyeket a város hosszú távú fejlődési tervébe integrálhatnak, és amelyek egyedi örökséget hagyhatnak az Olimpiai Mozgalom számára. Ez a támogatás lehetővé teszi, hogy a városok felelősségteljesen döntsenek a pályázat beadásáról, melynek szándéknyilatkozatát legkésőbb 2015. szeptember 15-ig kellett benyújtaniuk a NOB-hoz a 2024. Évi nyári olimpiai játékok megrendezésére vonatkozóan.

2. ábra A jelentkezési folyamat főbb mérföldkövei: PwC_Olimpiai Megvalósíthatósági tanulmány_2015_junius_vegleges.pdf (bme.hu)

17

Első/jelentkezési szakasz: a jelölt városok kiválasztása

Hivatalos jelentkezéssel kezdődik meg az első szakasz, melynek határideje 2015. szeptember 15. Ezt a jelentkezést Budapest főváros önkormányzata és a Magyar Olimpiai Bizottság (MOB)

¹⁷ PwC Megvalósíthatósági tanulmány (2015) 117. oldal [PwC Olimpiai Megvalósíthatósági tanulmány 2015 június végleges.pdf \(bme.hu\)](#) Letöltve: 2024.01.29

köteles megtenni a NOB felé. Miután aláírásra került a jelentkezési nyilatkozat, a magyar pályázati bizottság elkezd dolgozni a pályázati kérdőívet a jelentkezési szakaszra. Ehhez segítséget nyújtanak a NOB adminisztratív szervezete és a Lausanne-ban megrendezésre kerülő NOB információs szemináriumán, amely kifejezetten a jelentkező városoknak szól. Az első szakasz kiemelten technikai és szakmai fókuszú, azonban fontos kiemelni, hogy a kérdőív összeállítása során nem csupán a technikai részletekre, hanem a stratégiai irányvonala, egy olimpiai vízióra is figyelmet kell fordítani. Az elkészült pályázati anyag fejezeteit egy szakértői munkacsoport értékeli, melyet a NOB jelölt ki. Ezt egy 0-10-es értékelő skálán értékelnek, melynek 6-os pontja az elvárt minimum követelményt jelenti. A munkacsoport nem hoz döntést, csupán egy szakmai bírálatot készít, amelyet aztán továbbítanak a NOB végrehajtó bizottságának. Ők a bírálatot, a jelentkezőkkel folytatott videokonferenciákat és a saját szakmai megítélése őket figyelembe véve döntenek a kiválasztott jelölt városokról, várhatóan 2016 májusában.

Második/jelöltségi szakasz: a rendező város kiválasztása

A második szakasz a jelölt városok kiválasztásával indul, amely során az 1. szakaszban tovább jutó városok közül végül kiválasztásra kerül az a város, amely otthont ad a 2024-es olimpiai játékoknak. Mivel a második szakaszban már csak olyan városok vesznek részt, amelyek technikailag megfelelnek az olimpiai elvárásoknak, ezért itt egy sokkal élesebb és az érzelmekre is ható versengés zajlik. A második szakasz során a pályázati bizottságnak részletes pályázati anyagot kell kidolgoznia, valamint a jelöltségét szakaszra vonatkozó NOB kérdőív alapján kell elkészíteni egy úgynevezett „Bid book”-ot (Candidature File).

Ezen kívül a második szakaszban több nemzetközi szintű sportesemény és tudásmegosztó rendezvény is szerepel. A jelölt városok küldöttségei részt vettek megfigyelőként a 2016-os olimpián, valamint egy workshopon, ahol a korábbi rendező város Rio szervezőbizottsága osztotta meg tapasztalatait. A részletes pályázati anyagot a NOB értékelő bizottsága értékelte. Az értékelés előtt az értékelő bizottság hivatalos látogatást tett Budapesten és a javasolt egyéb országos olimpiai helyszíneken. A bizottság felkereste a javasolt olimpiai helyszíneket, kérdéseket tett fel, és felmérte a város esetleges korlátait és lehetőségeit. Az összesített értékelést a NOB részére továbbítják, ami magában foglalja a részletes pályázati anyag és a helyszíni látogatás eredményeit. Ezután három kulcsfontosságú prezentációra kell felkészülni: az első a technikai prezentáció és kiállítás Lausanne-ban, a második az ANOC (Nemzeti Olimpiai Bizottságok Szövetsége) közgyűlése, a harmadik pedig a közvetlenül a választást megelőző prezentáció. Az olimpiai rendezőpáros megválasztására a NOB szavazati joggal rendelkező tagjai jogosultak. A szavazás akkor lesz érvényes, ha a szavazatok több mint fele a

győztes városra esik. Ha ez nem így történik akkor a legkevesebb szavazatot kapó város kiesik, és új szavazásra fog sor kerülni. A rendező város kijelölésére várhatóan 2017 szeptemberében került sor a NOB limai közgyűlésén.¹⁸

5.1. Budapest olimpiai pályázata 2024-ben

Magyarország számára hasznos kezdeményezés és megvalósítható lenne az olimpia, Budapest pedig esélyes pályázó lehet a játékokra. Az elsődleges megállapítás a megvalósíthatósági tanulmányban az, hogy Budapest és Magyarország képes lett volna a játékok megrendezésére 2024-ben. Az olimpia gazdasági és pénzügyi szempontból megvalósítható Magyarországon, és a magyar költségvetés számára finanszírozható és hasznos befektetést jelenthet a 2015-ös PwC megvalósíthatósági tanulmány szerint. Az olimpia-specifikus fejlesztések éves átlagos költségek csupán a költségvetés fél százalékát tenné ki 2015 és 2025 között, írja a megvalósíthatósági tanulmány. Fontos kiemelni, hogy az olimpia-specifikus fejlesztéseket csak a rendezés biztos tudatában szabad megvalósítani, és a rendezés jogának elnyerése és az olimpia kezdete közötti 7 év elegendő lett volna a PwC tanulmány szerint, a szükséges beruházások végrehajtására. Amennyiben Budapest megkapja az olimpia rendezési jogát a PwC szerint, nem csak a szükséges befektetésekre lesz szükség, hanem az olimpia gazdasági és társadalmi előnyei is valósággá válnak.

Mint ahogy az eddigiekből kiderült, Magyarország komoly eséllyel pályázhatott volna a 2024-es nyári olimpia rendezési jogára. Ahogy azt a 2015-ös PwC megvalósíthatósági tanulmány is megállapítja Budapest és Magyarország remek esélyekkel rendelkezett volna a 2024-es nyári olimpia megrendezésére. Egy lehetséges magyar pályázat kiválóan illeszkedhetett volna a NOB gazdaságos olimpia programjába. A megvalósíthatósági tanulmány készítésekor rendelkezésre álló információk alapján, úgy tűnt, hogy Budapest az egyetlen város a 2024-es pályázók között, amely kifejezetten az Agenda 2020 reform által nyújthat be pályázatot. Ez a reform kifejezetten a Budapest méretű városok olimpiai rendezésének lehetőségét támogatja. A többi ismert pályázó város vagy az adott ország más városa már rendezett olimpiát, mint mindannyian pályázhatnak az Agenda 2020 nélkül is. A 2017. évi országos népszavazási kezdeményezés eredményeként a pályázat visszavonásra került. Magyarország már hosszú évek óta aktív résztvevője a modern olimpiai mozgalomnak, ami növeli esélyeinket (lásd a korábbi fejezeteket). Ha politikai döntések nem akadályozták volna (1920, 1984), Magyarország mindig részt vett volna a nyári olimpiai játékokon. Magyarország

¹⁸ PwC Megvalósíthatósági tanulmány (2015) 108-109,116-125.oldal [PwC Olimpiai Megvalosithatosagi tanulmany 2015 junius vegleges.pdf \(bme.hu\)](#) Letöltve: 2024.01.29

olimpiai eredményei kiemelkedőek, hazánk 167 aranyéremmel a nyári olimpiai éremtáblázat 8. helyén állt, holott az első 10 ország közül csak itt nem rendeztek még olimpiát. Más szóval Magyarország az első az olyan országok között, amelyek még nem rendeztek olimpiát de az éremtáblázaton az élen állnak.

5. 2. A pályázat kiemelkedő elemei és innovációi

Az olimpia Magyarország és Budapest számára egyfajta katalizátorként hatna, elősegítve az ország gazdasági növekedésének fokozását az alap értékekhez képest, és segítve a fővárosnak abban, hogy felzárkózzon Nyugat-Európa nagyvárosai színvonalához. Emellett hozzájárulhat a közép- európai regionális politikai és gazdasági szerep betöltéséhez. Az olimpiai a rendezés lehetősége ösztönözheti a jelenlegi fejlesztési tervek megvalósítását, és elősegítheti egy összehangolt koncepció alapján történő fejlesztések létrehozását, amelyek egymást erősítik. Az olimpia már a felkészülés időszakában ráirányítja a társadalom figyelmét a sportra, ami miatt elkerülhetetlenül nő a lakosság értékrendjében a testedzés és a fitt életmód fontossága. Ennek következtében emelkedik az aktívan sportolók aránya a lakosság között. Az olimpia a regionális együttműködések erősítheti, lehetőséget teremtve a környező városokkal való szorosabb együttműködésre. Emellett kiemelheti Budapest szerepét a régióban az üzleti és politikai döntéshozók szemében.

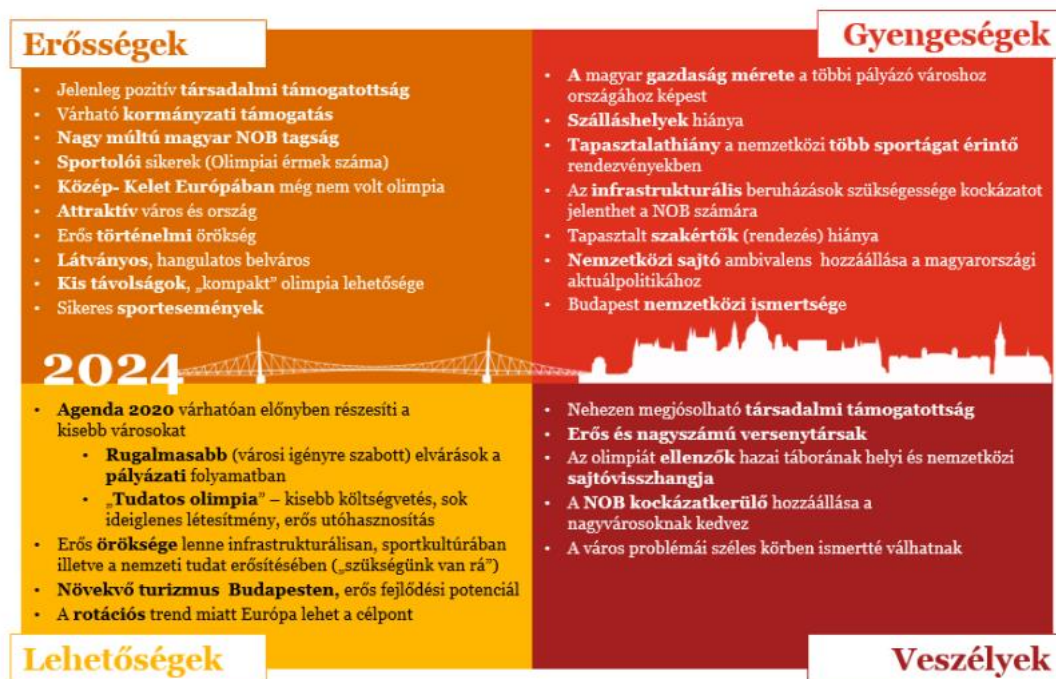
Az esemény megrendezése kivételes lehetőséget kínál az ország-és városimázs építésére, valamint történelmi, sporttörténeti és kulturális örökségünk megismertetésére. Ennek révén növelhetjük hazánk és fővárosunk vonzerejét és élénkítheti az idegenforgalmat. A magyar főváros csak olyan pályázattal lehet sikeres, amely hangsúlyozottan megfelel az európai városfejlesztési elveknek, és amelyben az ökológiai és fenntarthatósági szempontok kulcsszerepet játszanak. Budapest esetében ez magában foglalja a környezeti értékek előtérbe helyezését, a kényeszerű utazások minimalizálását a városi területek hatékonyabb kihasználását, a vegyes területhasználat és a többközpontúság előnyeinek kiemelését, valamint a közterületi minőség javítását és a hagyományos városnak megújítását és vonzerejének fokozását. A fő cél mindezek figyelembevételével az, hogy az olimpiai helyszínek kiválasztása összhangban legyen a városfejlesztés céljaival, a térszerkezet alakulásával, és az olimpiát kiszolgáló területek utólagos hasznosítása hozzájáruljon egy környezetbarát, élhetőbb város létrehozásához.¹⁹

5.3. Az esetleges elutasítás okai és következményei

¹⁹ PwC Megvalósíthatósági tanulmány (2015) 189. oldal [PwC Olimpiai Megvalósíthatósági tanulmány 2015 június vegleges.pdf \(bme.hu\)](#) Letöltve: 2024.01.29

A 2015-ös PwC tanulmány által rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy kiélezett és komoly verseny volt várható, és számos kritikus tényező megoldását sürgősen javasolt volna, Budapest pályázata erős értékeket képviselhetett volna a NOB és a nemzetközi olimpiai mozgalom számára. Fontos hangsúlyozni, hogy az eddig ismert pályázók közül Budapest volt tekinthető leginkább az Agenda 2020 elveinek megfelelőnek, ami a jövőre is vonatkozik. Ez azt jelenti, hogy Budapest az egyetlen pályázó, aki számára ez a reformcsomag biztosítja a verseny lehetőségét. Valójában a Magyarország korábban korlátozott tapasztalattal rendelkezik kiemelt nemzetközi sportesemények rendezésében. Azonban ezt a hiányosságot ellensúlyozhatja az a tény, hogy Magyarország adott otthont olyan jelentős eseményeknek, mint a 2017-es FINA vizes világbajnokság, a 2017-es Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztivál (EYOF), a 2019-es cselgáncs világbajnokság, 2019-es kajak-kenu világbajnokság, valamint a 2020-as labdarúgó Európa bajnokság bizonyos mérkőzéseinek megrendezésére is.

3. ábra: SWOT elemzés (Forrás: PwC)

3. ábra SWOT elemzés: PwC_Olimpiai Megvalósíthatósági tanulmány_2015_junius_vegleges.pdf (bme.hu)

Mint azt a 3. táblázat is mutatja, Budapest kiemelkedő erősségei közé tartozik a hosszú történelmi múlt valamint az építészeti és kulturális kincsek gazdagsága. Fontos megemlíteni, hogy büszkélkedhetünk kiváló sportteljesítményekkel is, hiszen az egy főre jutó nyári olimpiai aranyérmek számában második helyen állunk, és az összetett nyári olimpiai éremtáblázaton is előkelő helyet foglalunk el. A NOB döntése szempontjából meghatározó tényező lehet a társadalmi és kormányzati támogatás mértéke. Budapest nagyvárosként képes lenne ”kompakt” olimpiát szervezni, mely könnyen megközelíthető helyszíneket kínál, ami általában vonzó lehet

a NOB tagjai, valamint a közönség számára is. Az egyik legkiemelkedőbb lehetőségünk az a, hogy Budapest ideális példát mutathatna az Agenda 2020 értékeinek megvalósítására, amennyiben a NOB valóban komolyan veszi a költséghatékony, örökségre és fenntarthatóságra összpontosító olimpiai szervezést, akkor érthető módon támogathatná a pályázatunkat. Emellett előnyként szolgálhat az, hogy Budapesten beilleszkedhet a kontinensek közötti nem hivatalos rotációs rendszerben, mivel egy dél-amerikai (Rio de Janeiro) és egy ázsiai (Tokió) és a már az ausztráliai Brisbane-nek odaítélt 2032-es olimpia után logikus lenne egy európai helyszín választása.

Az alacsony nemzetközi ismeretség és a nemzetközi sajtó gyakran kritikus hozzáállása a magyar nagypolitikához gyengeségeink közé tartoznak. Azonban erős kampány segítségével az ismeretség növelhető, ami így erősséggé is válhat. A politikai megítélés sem volt a múltban igazán döntő szempont -ld. Kína vagy Brazília. Ezen kívül, számos nemzetközi rendezvényen való tapasztalat hiánya, valamint a NOB ki nem mondott elvárása a rendező csapatok, szakértők jelenlétére, illetve szervező stábok is komoly kihívást jelenthetnek számunkra. Bár látható a fejlődés ezen a területen, még mindig elmaradunk a versenytársainktól. Technikai szempontból szintén gyengeséggel küzdhetünk, különösen a szálláshelyek korlátozott száma és az infrastrukturális beruházások nagy mennyisége miatt.

A magyar gazdaság mérete összehasonlítva más lehetséges pályázó városokkal kockázati tényező lehet a NOB tagok szemében a, még akkor is, ha az utóbbi években stabil költségvetési gazdálkodást folytattunk a megvalósíthatósági tanulmány szerint. Fontos veszélyforrás, hogy a projekt előrehaladtával a társadalmi támogatottság változhat, amely mindig nehezen előre jelezhető. Ezen kívül, fennáll annak a kockázata, hogy a kezdeményezést ellenzők támadásokat indítanak a helyi és a nemzetközi sajtóban. A NOB-nak preferenciája, hogy a politikai ellenzék is támogassa a pályázatot. Habár a jelenlegi támogatottsági mutatóink biztatóak, azok stabil fenntartása létfontosságú lesz a sikeres pályázathoz. A 2017-es pályázat bukásának és az atlétikai világbajnokság körüli belpolitikai vitáknak köszönhetően láthatóvá vált, hogy belső alkukérések is lehetnek a sikeres pályázat elérésében.²⁰

6. Az Olimpiai Pályázat Előnyei és Hátrányai

A 2015-ös PwC gazdasági megvalósíthatósági tanulmány arra a következtetésre jutott, hogy az olimpia rendezése hosszú távon Magyarország számára nyereséges lehet pont az

²⁰ PwC Megvalósíthatósági tanulmány (2015) 111-112, 152. oldal [PwC Olimpiai Megvalosithatosagi tanulmany_2015_junius_vegleges.pdf \(bme.hu\)](#) Letöltve: 2024.01.29

olimpia rendezése Budapest és Magyarország számára gazdasági előnyöket jelenthet mind rövid, mind hosszú távon (2015-2030). Az olimpia gazdasági előnyei és haszna meghaladhatja a rendezéssel járó költségeket. Az olimpia hét legfontosabb gazdasági előnye közé tartozik a jelentős munkahelyteremtés, ami lehetővé teszi több munkahely és munkalehetőség létrehozását Magyarországon. 2017 és 2025 között úgy nézett ki, hogy összesen körülbelül 100000 munkahely jött volna létre az olimpia által, ami egy következő olimpiai pályázatra is kivetíthető. Az éves átlag 2020 és 2024 között közel 19000, a legmagasabb éves érték pedig megközelítette volna a 40000-et. Az állami költségvetés olimpiai bevételi lehetőségei rövid és hosszú távon körülbelül 1,142 milliárd forintba becsülhetőek voltak akkor, akkori forint értéken.

A gyorsabb gazdasági növekedés, és a magasabb nemzeti jövedelem. Az olimpia által generált GDP-növekedés értéke elérheti a körülbelül 3000 milliárd forintnyi többlet értéket. Az akkori viszonyok közepette, a legkiemelkedőbb években az olimpia akár 0,3-kal is tovább növelheti a GDP növekedését. Ebből a 3000 milliárd forintból a háztartások többletbevétele körülbelül 1006 milliárd, a vállalkozásoké 836 milliárd forint, a maradék pedig az állami költségvetés a bevétele lett volna (nagyjából harmadolódott volna). A növekvő turisztikai bevétel, amely rövid és hosszú távon elérheti a 130 milliárd forintot. Szintén ide tartozik Magyarország versenyképességének erősödése, uniós fejlesztési források hatékonyabb felhasználása, valamint az ország és Budapest hírnevének erősödése.²¹

6.1. Gazdasági hatások és infrastrukturális fejlesztések

²¹ PwC Megvalósíthatósági tanulmány (2015) 5-6. oldal [PwC Olimpiai Megvalosithatosagi tanulmany_2015_junius_vegleges.pdf \(bme.hu\)](#) Letöltve: 2024.01.29

Tervezett budapesti olimpiai létesítmények becsült költsége (millió forint)

Létesítmény	Sportágak	Becsült költség 2015	Inflációval becsülve	Az atlétikai stadion inflációjával becsülve
Dagály úszókomplexum	Úszás	30 800	49 280	61 600
Etele téri csarnok (ideiglenes)	Röplabda, kézilabda	27 000	43 200	54 000
Óbuda Velodrome	Pályakerékpár	24 800	39 680	49 600
Lágymányosi Tenisz Központ	Tenisz	17 700	28 320	35 400
Alba Arena	Asztalitenisz	12 100	19 360	24 200
Szegedi olimpiai központ	Kajak-kenu	8 500	13 600	17 000
Budapesti Kongresszusi Központ	Súlyemelés	8 500	13 600	17 000
Margitszigeti öttusa Központ	Öttusa	6 400	10 240	12 800
Hajógyári sziget (ideiglenes)	Strandröplabda	5 500	8 800	11 000
Whitewater Centre Csepel	Szlamok kajak-kenu	5 400	8 640	10 800
Nemzeti Lövészeti Központ Fehér út (ideiglenes)	Lövészet	5 200	8 320	10 400
Nemzeti Lovas Központ Alag	Lovaglás	4 500	7 200	9 000
Hajós Alfréd uszoda	Vízilabda	3 000	4 800	6 000
Papp László Sportaréna	Kosárlabda	2 900	4 640	5 800
Hungexpo G	Vívás	2 100	3 360	4 200
Balaton Marina	Hosszútávúszás	1 400	2 240	2 800
BMX Centre Csepel	BMX	1 400	2 240	2 800
Hősök tere (ideiglenes)	Atlétika (gyaloglás, maraton)	1 300	2 080	2 600
Gödi golfpálya	Golf	1 200	1 920	2 400
Budai Triatlon Központ (ideiglenes)	Triatlon	800	1 280	1 600
Óbuda/Csillebérc	Mountain bike	600	960	1 200
Audi Aréna	Kosárlabda	200	320	400
Groupama Aréna	Labdarúgás	200	320	400
ETO Park Győr	Labdarúgás	200	320	400
Nagyerdő Stadion Debrecen	Labdarúgás	200	320	400
Veszprém Aréna	Kézilabda	200	320	400
Főnix csarnok Debrecen	Röplabda	200	320	400
Összesen		172 300	275 680	344 600

Forrás: Olimpiai pályázat, PwC megvalósíthatósági tanulmány, Portfolio

4. ábra Tervezett budapesti olimpiai létesítmények becsült költsége: Tényleg készen áll Budapest egy olimpiára? Még így is több ezermilliárdba kerülne - Portfolio.hu

²²A megvalósíthatósági tanulmány szerint akkor több mint 170 milliárd forint értékű sportlétesítményt kellene létrehozni, amelyek mai áron körülbelül 275-345 milliárd forintba kerülnének. Ezek közül rész végleges lenne, míg mások ideiglenes létesítmények lennének, amelyeket csak az olimpia idejére építenének fel, majd ezeket lebontanák. Ahogy a 4-es táblázat is mutatja, hazánkban még számos létesítményt kellene felépítenie és felújítania az olimpia idejére. (Ugyanakkor pl. a központi atlétikai stadion már megépült a 2023-as atlétikai világbajnokságra, az MVM Dóm a 2022-es férfi kézilabda EB-re, sőt már a 2017-es vizes vb-re a Duna Aréna.) A stadionok nem jelentenek igazán nagy kiadást, időközben számos sportszarnok is megépült, tehát kizárólag megoldható lenne a költségvetés szempontjából egy budapesti olimpia megrendezése. A fent említett 250-350 milliárdos összeg tíz évre elosztva - egy 2036-os rendezést feltételezve-nem jelentene megoldhatatlan problémát a költségvetésnek, hiszen a GDP 1 %-a kb. 700 milliárd forint volt 2023-ban.

Egy olimpiai pályázat többek között nem csupán sportlétesítmények megépítéséből áll, hanem további költségekkel is jár, amelyeket 3 fő csoportba lehet sorolni. Ezek az úgynevezett olimpiai projektek, mint például az olimpiai falu, a médiafalu, illetve a közvetlenül az eseményekhez kapcsolódó beruházások. Tehát az említett beruházásokra már 2015-ben körülbelül 720 milliárd forintot szántak, ami jelenleg mintegy 1150 milliárd forintra tehető pont

²² Beke (2023) Letöltve:2023.12.13

ennek jelentős részét az olimpiai falu és a médiafalvak kiépítésre teszi ki. Fontos megjegyezni, hogy ezek az összegek a bruttó költségeket jelentik, azaz nem számoltunk az esetleges utóhasznosítással. Jelenleg nincs tiszta kép arról, hogy mi történik majd a létesítményekkel az olimpia után. Ha esetleg eladják azokat, ez csökkentheti a beruházások összköltségét. (Alternatíva lehet, ha megtartják őket köztulajdonban pl. bérletprogramra vagy kollégiumi férőhely bővítésére, amelyre Budapest egyébként is igényt tart.)

Olimpiai projektek becsült költsége (millió forint)

	Becsült költség 2015	Becsülés inflációval
Olimpiai falu (Kvassay zsilip környéke)	184 000	294 400
Médiafalv I. (Józsefváros)	92 800	148 480
Médiafalv V. (Meder u.)	77 300	123 680
Média- és sajtóközpont (Kopaszi gát)	71 800	114 880
Technikai falu (Meder u.)	69 300	110 880
Súlyosan talajszennyezett területek kármentése	63 300	101 280
Médiafalv II. (Sertésvágóhíd)	56 700	90 720
Médiafalv III. (Fehérdűlő)	35 900	57 440
Médiafalv IV. (Galvani u.)	34 600	55 360
Duna-korzó	11 500	18 400
Ideiglenes villamos-pálya	7 800	12 480
Gyalogoshíd-remdszer	5 800	9 280
P+R parkolók	2 300	3 680
Ideiglenes szálláshelyek, szállodahajók	1 900	3 040
Zöldfelületek védelme	1 900	3 040
Nyomvonal-korrekciók	1 200	1 920
Összesen	718 100	1 148 960

5. ábra Olimpiai projektek becsült költsége: Tényleg készen áll Budapest egy olimpiára? Még így is több ezermilliárdba kerülne - Portfolio.hu

23

A másik bizonytalan tényező a szennyezett területek rehabilitációja. Nem tudni, hogy a 2015-ben kijelölt területek közül mennyi lenne esetleges 2036-os pályázat része, és hogy az utóbbi években mekkora területen történt előrehaladás a talajszennyezés felszámolásában.

A 2015-ös tanulmányban említett infrastruktúra-beruházások esetén még nehezebb a helyzet. Ha ezeket az összegeket összeadjuk, 2015-ös árszinten 1639 milliárd forintot kapunk, amely inflációval korrigálva több mint 2600 milliárd forintot jelent. Ez a költségvetésben 10 évre elosztva évi 260 milliárd forinttal messze kevesebb, mint a GDP 0,4 %. Ugyanakkor itt is kihívást jelent meghatározni, hogy mi valósult meg az elmúlt években. Vannak olyan befektetések, melyek stagnálnak, például a reptéri gyorsvasút vagy az autópályák bővítése. Azonban például a vasúti vagy a BKK járműbeszerzéseknél nehéz meghatározni, hogy eddig

²³ Beke (2023) Letöltve: 2023.12.13

ennyi valósult meg abból ami a 2015-ös tervekben szerepelt. Az olimpia támogatói gyakran azt állítják, hogy ezek a beruházások egyébként is szükségesek lennének, és az ország később is profitálhat belőlük, legfeljebb arra lehet indok az olimpia, hogy előbbre hozzák azokat.

Tervezett infrastruktúra-beruházások egy budapesti olimpiához (millió forint)

Infrastruktúra	Becsült költség 2015	Becsülés inflációval
Motorvonat-beszerzés	185 000	296 000
M1-es autópálya 2*3 sávra bővítése Győrig	184 000	294 400
80-as vasútvonal Rákos-Hatvan közötti felújítása	119 000	190 400
M35-M4-es autópálya kiépítése az országhatárig	115 000	184 000
Reptéri vasút	115 000	184 000
M7-es autópálya 2*3 sávossra bővítése a Balatonig	104 000	166 400
20-as vasútvonal Székesfehérvár-Veszprém közti felújítása	84 000	134 400
H8-as HÉV felújítása	81 000	129 600
Galvani híd	75 000	120 000
Autóbusz-beszerzés	74 000	118 400
100-as vasútvonal Püspökladány-Debrecen közötti felújítása	70 000	112 000
Villamos járműbeszerzés	53 000	84 800
Déli vasúti összekötő híd	38 000	60 800
M2-es autót út autópályává bővítése Vácig	29 000	46 400
H8-as HÉV járműbeszerzés	26 000	41 600
Főutak felújítása	23 000	36 800
Reptér kapacitásfejlesztése	23 000	36 800
M6-os kiépítése az országhatárig autót útként	23 000	36 800
MillFAV (kisföldalatti) járműbeszerzés	18 000	28 800
2-es villamos felújítása	17 000	27 200
150-es vasútvonal felújítása	17 000	27 200
H7-es HÉV felújítása, villamoshálózatba kötése	17 000	27 200
M1-es metró felújítása	17 000	27 200
M15-ös autót út autópályává fejlesztése	17 000	27 200
M70-es autót út autópályává bővítése	17 000	27 200
Troli-beszerzés	15 000	24 000
Fogaskerekű meghosszabbítása	14 000	22 400
Reptér közúti elérésének fejlesztése	14 000	22 400
Pasti alsó rakpart forgalomcsillapítása	12 000	19 200
Gubacsi híd felújítása	10 000	16 000
47-es villamos déli szakaszának felújítása	9 000	14 400
51-es villamos felújítása	8 000	12 800
Fogaskerekű járműbeszerzés	8 000	12 800
Őrmező intermodális csomópont	6 000	9 600
Üllői úti vasúti megállóhely	2 000	3 200
Összesen	1 639 000	2 622 400

Forrás: Olimpiai pályázat, PwC megvalósíthatósági tanulmány, Portfolio

6. ábra Tervezett infrastruktúra-beruházások egy budapesti olimpiához: Tényleg készen áll Budapest egy olimpiára? Még így is több ezermilliárdba kerülne - Portfolio.hu

A fenti táblázatból valóban sok minden már időközben megvalósult, pl. az M15 autópálya, vagy az M35 -M4 és az M6 autópálya határig fejlesztése, a déli vasúti összekötő híd megépítése. Az olimpia megrendezésének kulcsfontosságú feltétele a megfelelő szálláshelyek biztosítása az olimpia érintettjei-elsősorban a nézők- számára. A pályázási időszakban már be kell bizonyítaniuk, hogy az olimpia idejére elegendő és megfelelő minőségű szálláshely áll rendelkezésre. A rendező város kiválasztásának értékelésében a szálláshelyeknek összesen körülbelül 23%-os súlya van, amelyből az olimpiai falu 9%-ot, még a kiemelt olimpiai csoportok (NOB-küldöttek, nemzetközi szövetségek tagjai, média képviselői) elszállásolásának értékelése 14%-ot tesz ki. A NOB egyes esetekben szigorúbb, míg más esetekben enyhébb követelményeket állapít meg a szálláshelyekkel szemben, attól függően, hogy milyen szerepet töltenek be az olimpia életében. Budapest esetében az 50 km-es körzetben a NOB szálláshely-követelmények teljesülnek: a 4 és 5 csillagos szállodák már 2015-ben és megfelelték az akkori előírásoknak. Bár a 3 csillagos szállodák esetében a 2024-es előrejelzésünk hiányt mutat, ezt a hiányt a 4 és 5 csillagos szállodák szobakapacitása ellensúlyozza. A NOB előírása szerint 42000 darab 3-5 csillagos szállodai szoba kell az olimpiai falu 17000 férőhelyes követelményén felül. A NOB követelmények teljesítését tovább erősíti az olimpiai, technikai és média falu megvalósítására irányuló terv, amely biztosítja a sportolók, technikai személyzet és média számára a szálláshelyeket a várható kínálaton felül.

7. táblázat: Az olimpiai akkreditált személyek szállásigényére vonatkozó NOB előírás és a jelenlegi, valamint 2024-ben várható szálláshely-kínálat Budapest 50 km-es körzetében (Forrás: PwC elemzés)

Olimpiai akkreditált személyek	Szállástípus	NOB szoba-szám előírás	Várható szoba-szám szükséglet*	Rendelkezésre álló szobaszám (2015)	Előrejelzett / tervezett szobaszám (2024)
NOB meghívottak, hivatalos személyek	3*-os szálloda	9.800	9.800	6.269	7.867
	4-5*-os szálloda	10.200	10.200	15.062	18.900
Sportolók és kísérőik	Olimpiai falu	10.200	10.200	-	10.200
Média képviselői*	Médiafal	17.500	22.000	-	22.000
Technikai személyzet	Technikai falu	4.500	4.500	-	4.500

* A korábbi olimpiák tapasztalatai alapján és a szakértői várakozások szerint a média a NOB-előírásoknál nagyobb számban képviselteti magát.

7. ábra Az olimpiai akkreditált személyek szállásigényére vonatkozó NOB előírás és a jelenlegi, valamint 2024-ben várható szálláshely-kínálat Budapest 50 km-es körzetében: Tényleg készen áll Budapest egy olimpiára? Még így is több ezermilliárdba kerülne - Por

A vidéki helyszínek esetében hasonlóan vegyes a helyzet, mint Budapesten. A versenyhelyszínek 10 és 25 km-es környezetében jelenleg, és a természetes növekedési ütemet figyelembe véve várhatóan 2024-ben sem lesz elegendő szálláshely-kínálat minden városban a NOB követelményeinek teljesítéséhez. Azonban a vidéki helyszíneken tervezett hiánypótló beruházások -például kollégiumfejlesztési projektek-biztosítják a NOB követelményeinek teljesítését vesszük amennyiben az olimpia rendezését megnyeri Budapest. Ezek a beruházások olyan szállást és szolgáltatást nyújtanának, amelyek a Budapesten tervezett olimpiai, technikai és médiafalvakhoz hasonlóak lennének. A számszerű NOB elvárások kizárólag a sportolókra és

a kiemelt olimpiai csoportokra vonatkoznak, azonban a pályázat során kiemelt szempont a megfelelő szálláshely biztosítása ezeknek az érintetteknek.

Bár a MOB követelmények számszerűsége fontos, az olimpiai szálláshely-szükséglet gyakran meghaladhatja ezeket a számokat a, figyelembe véve az olimpiához kapcsolódó összes érintett személyt, beleértve a szurkolókat és a munkaerőt is. Az önkéntesek, munkaerő és nézők esetében a korábbi és tervezett olimpiák tapasztalatai alapján, valamint Budapest és a vidéki helyszínek kínálata lehetőségek és korlátozott tényezők figyelembevételével kerültek meghatározásra a szálláshelyek. A versenyhelyszínek környékén a fennmaradó szállodák, panziók, üdülőházak, közösségi szálláshelyek, magánszálláshelyek, kollégiumok, valamint Budapesten a szállodahajók jelenthetnek megoldást vesszük és feltételezhető, hogy a szurkolók egy része nemzetközi trendekhez megfelelően rokonoknál és barátoknál fog szállást találni.

8. táblázat: Budapest és 50 km-es körzetében az akkreditált személyek után fennmaradó férőhelyek-2024-ben
(Forrás: PwC elemzés)

Szálláshely típusa	Férőhelyek száma
1-5* szállodák	17.472
Panziók	5.582
Üdülőházak és közösségi szálláshelyek	13.184
Kollégiumok	32.808
Üzleti- és nem üzleti célú magánszálláshelyek	51.408
Szállodahajók	20.000
Összesen	140.453

8. ábra Budapest és 50 km-es körzetében az akkreditált személyek után fennmaradó férőhelyek 2024-ben: PwC_Olimpiai_Megvalosithatosagi_tanulmany_2015_junius_vegleges.pdf (bme.hu)

2024-ben Budapesten és az 50 km-es környezetében az akkreditált személyek számára elkülönített 20000 darab 3-5 csillagos szállodai szoba mellett az alábbi 8.táblázatban szereplő férőhely kapacitások állhatnak a rendelkezésre az önkéntesek, a munkaerő és a nézők számára a becslések szerint.²⁵

6.2. A város imázsának növekedése

A pályázati folyamat lezárultjával a győztes város felé fordul a világ figyelme. Bár csak egyetlen egy pályázót illeti meg a dicsőség és a legnagyobb lehetőség, de tapasztalatok szerint az olimpiai játékok rendezési jogát el nem nyerő városok is profitálhatnak a pályázás folyamatából. Az olimpiai pályázás szándékának kinyilvánítása és a pályázati folyamat véghezvitele minden kétséget kizáróan csak a különböző társadalmi és politikai érdekeltek egyetértésével és együttműködésével valósulhat meg. Ezért ez a folyamat a versenyképességet

²⁵ PwC Megvalósíthatósági tanulmány (2015) 58-60. oldal [PwC Olimpiai Megvalosithatosagi tanulmany_2015_junius_vegleges.pdf \(bme.hu\)](#) Letöltve: 2024.01.29

elősegítő minták szerinti együttműködést feltételez. Az elméletek és gyakorlati tapasztalatok egyaránt alátámasztják a pályázati folyamat előnyeit. A makroökonómiai megközelítés szerint a pályázati jelentkezés bejelentése információs sokként hat, ami növeli a gazdasági szereplők optimizmusát. Ez elősegíti számos tervezett beruházás korábbi megvalósulását, ami élénkíti a kereskedelmet és a turizmust. Emellett a stratégiai tervezés fontosságát hangsúlyozzák a szakmai cikkek is. Ez a tudatos és városi érdekeket figyelembe vevő tervezés segíti a városvezetők és az egyéb szereplők hatékonyságát, hozzájárulva a város fejlődéséhez.

Ezeket az eredményeket megerősítheti a korábban sikertelen pályázatot benyújtó városok esete is. Az ő példájuk azt mutatja, hogy a korábbi pályázó városok infrastruktúrája, városképe és megítélése jelentősen fejlődött azóta, hogy részt vettek a pályázati folyamatban. Ennek a fejlődésnek az oka a gondos tervezési és megvalósítási folyamatnak köszönhető. Mind az olimpiai játékok rendezési jogának kihirdetése után, mind az aktuális olimpia megrendezése után számos tanulmány és kutatás készül, hogy felmérjék az adott esemény hatását egy város, társadalom vagy ország fejlődésére. Közismert példák az Athén és Peking által végrehajtott beruházások, melyek nem minden esetben álltak összhangban a város hosszú távú fejlődésével. Ezzel szemben Sydney vagy London esetében a sikeres rendezés után végrehajtott beruházások hozzájárultak a hosszútávú növekedéshez.

A közgazdaságtanban egy gyakran vizsgált jelenség az „információs sokk” hatása a gazdasági folyamatokra, ami akkor érvényesül, amikor egy város bejelenti szándékát az olimpia rendezésére. Egy kutatás szerint a bejelentés követő évben már megfigyelhető a beruházások, a fogyasztás és így a gazdasági termelés szintjének növekedése. Ennek az az oka, hogy a piaci szereplők optimizmusának növekedése ösztönzi a beruházási hajlandóságot, ami elősegíti egyes hosszú távú fejlesztések előrehozatalát. Az említett kutatás szerint, ha a Nemzetközi Olimpiai Bizottság kedvezőtlen döntést hoz a pályázó városra nézve, a gazdasági tevékenységek fokozatosan visszatérnek eredeti pályájukhoz. Más nézetek szerint egy olimpiai pályázat gazdasági és politikai üzenetként és funkcionál. Egy elemzés alapján a piac és a befektetők megfelelően költséges gazdasági jelzésként tekintenek az olimpiai pályázatra, ami a pályázó ország gazdasági erejét és a gazdaságpolitikai stabilitását, valamint liberalizációját vetíti előre.

A kereskedelemre gyakorolt pozitív hatás még akkor is jelentős lehet, ha nem nyeri meg a rendezési jogot a pályázó város. Ez a hatás elsősorban a fejlődő gazdaságokra jellemző, míg a fejlett gazdaságokban ennek mértéke általában alacsonyabb. Továbbá, egy város jelentős mértékben elősegítheti hosszú távú infrastrukturális fejlődését, amennyiben részt vesz egy stratégiaileg megalapozott és átfogó tervezési folyamatban. Az olimpiai pályázási időszak ilyen

folyamatnak tekinthető, amely lehetőséget kínál a prioritások és a célok meghatározására széles körben. Ezek a prioritások és célok pedig szilárd alapot képeznek egy hosszú távú és sikeres városfejlesztési koncepciónak. Egy másik tanulmány a megvalósíthatósági tanulmányban kiemeli a helyi stratégiák összehangolásának és formalizálásának lehetőségeit. A beruházások hatékony és gyors szervezését valamint végrehajtását segíti a pályázat során kialakított egységes stratégia. Annak érdekében, hogy ezt alá tudják támasztani, megvizsgálták az elmúlt 20 évben rendezési jogot nem nyerő városokat, és azt találták, hogy minden városban valamennyire sikerült megvalósítani az eredetileg az olimpiára készülő terveket.²⁶

6.3. Fenntarthatósági kérdések és környezeti hatások

Budapest megítélésében és versenyképességének fenntartásában kiemelt szerepet játszik az itt élők és dolgozók életminősége. A legfontosabb tényezők közé tartozik az egészséges környezet, mely jelentős hatással van a mentális és pszichés állapotra, valamint közvetlenül befolyásolja a városlakók fizikai és szellemi teljesítőképességét. Mindez összességében meghatározza a város versenyképességét. Alapvető feltétele az egészség megőrzésének a rendszeres testmozgás, valamint a mentális és fizikai kikapcsolódás. A városi élet minőségének fenntartásához elengedhetetlen, hogy megfelelő területek álljanak rendelkezésre sportoláshoz és rekreációs tevékenységekhez, legyen szó versenysportról, képességfejlesztésről vagy egyszerű szórakozásról. Pótolhatatlan az egészséges környezet kialakításához, hogy rendelkezésre álljon elegendő zöldterület és más szabadterület a környezetünkben, mivel ezek a területek jelentős hatással vannak a környezeti állapotra. Csökkentik a város hősziget-hatást, javítják a levegő páratartalmát és áramlását, valamint eltávolítják a légszennyező anyagokat.

A környezetünk zajterhelése és légszennyezettségi szintje is befolyásolja meghatározó mértékben a város lakóinak egészségi állapotát. Az emberi szervezetre ezek a környezeti tényezők egészségügyi és pszichés szempontból is hatással vannak, ami kihatással van az ember teljesítőképességére és a város élhetőségére. A természeti erőforrások takarékos gazdálkodása az egyik alapvető feltétele az egészséges környezet megőrzésének és fejlesztésének egyik alapvető feltétele. Ebben a tekintetben kiemelkedő fontosságúak a különböző földtani elemek, a talaj és a talajvizek állapota. Egyre inkább fenyegetik ezeket az erőforrásokat az urbanizációs folyamatok. A szennyező-források megszüntetése, a kármentesítés, továbbá a további szennyeződések megelőzése, valamint a termelt hulladékok megfelelő kezelése létfontosságú

²⁶ PwC Megvalósíthatósági tanulmány (2015) 154-155. oldal [PwC Olimpiai Megvalosithatosagi tanulmany 2015 junius vegleges.pdf \(bme.hu\)](#) Letöltve: 2024.01.29

lépések az élhető városi környezet kialakításában. Az olimpia rendezése nem csupán a rövid időszakában járul hozzá Budapest a szerepének erősítéséhez, hanem elősegíti, hogy a város kultúrák, gazdaságok és emberek találkozóhelyeként jöjjön létre.

Már a felkészülés éveiben kiemelt szerepet kap a sport, a testedzés és az egészségesebb életmód a lakosság körében, ami növeli a sportolók számát. Az utóhasznosítás időszakában elérhetővé válnak az új vagy felújított sportlétesítmények, amelyek ideális helyszínt biztosítanak nemzetközi sport-és kulturális eseményeknek, valamint új központok lesznek a versenysport és tömegsport számára. Az olimpiai park létrehozása pedig gazdagítani fogja Budapest zöldterületi rendszerét. Azáltal, hogy a sportlétesítmények főként barnamezős területeken kerülnek kialakításra, jelentősen hozzájárulunk a környezeti minőség javításához. Ezáltal lehetséges lesz bizonyos környezetszennyező források megszüntetése és a zöld felületek arányának növekedése a területeken. A közlekedési infrastruktúra fejlesztése elsősorban a tömegközlekedés javítását célozza meg, ami elősegíti a közösségi közlekedés arányának növekedését az egyéni gépjármű használatával szemben messze ezzel javítva a modal-split arányát.²⁷

6.4. A sport társadalmi szerepe Magyarországon

Az olimpiákon és más sporteseményeken való részvételünk és sikerességünk szorosan összefügg a sport és a magyar társadalom közötti kapcsolattal. az elmúlt évtizedekben is tapasztalható volt egy folyamatos növekedés mind azoknak a száma tekintetében, akik hivatalosan sportoltak, mind azokéban, akik a sportot kikapcsolódási formaként választották. Ezt számos kormányzati és civil kezdeményezés támogatta, és a további fejlődésüket különböző lépések segítették elő. A kormány több olyan intézkedést hozott létre az elmúlt években azzal a céllal, hogy növelje a megfelelő és magas színvonalú sportlehetőségek elérhetőségét a polgárok számára. Ezek közül kiemelendők, hogy bevezették a mindennapos kötelező testnevelést az alapoktatásban, így az általános- és középiskolás tanulók minden nap részt vesznek testnevelés órán. Számos uszoda-, tornaterem-, sportcsarnok- és stadionépítési program indult, amelyek nemcsak látványos stadionokat hozott létre, hanem infrastrukturális háttérrel biztosítanak az iskolák és sportszervezetek számára. A sportszervezetek támogatására adókedvezményeket vezettek be, így a sikeres vállalkozások csökkenthetik adóalapjukat a sportszervezetek, sportprojektek támogatásával. Ösztöndíjprogramokat indítottak a legkiválóbb edzők és ifjúsági sportolók számára, beleértve az állami edzői státuszt és a Magyar

²⁷ PwC Megvalósíthatósági tanulmány (2015) 198-199. oldal [PwC Olimpiai Megvalósíthatósági tanulmány 2015 június vegleges.pdf \(bme.hu\)](#) Letöltve: 2024.01.29

Sportcsillagok Ösztöndíj programot. Kiemelkedő sporteredményeket elérők részére nyújtanak támogatás, például olimpiai járadékot biztosítanak az élete végig, valamint elismerik és támogatják a Nemzet Sportolói közé választott atlétákat.

Az ország vonzóképessége, valamint a társadalom sportra való nyitottsága révén Magyarország, különösen Budapest, számos nemzetközi sporteseménynek adott és ad helyszínt a rendszerváltást követően. Ennek eredményeként a magas szintű sporttevékenységnek köszönhetően széles körű nemzetközi sportesemények kerültek megrendezésre.

Sportág	Sportesemény típusa	Rendezés éve
Atlétika	Fedett pályás	1989,2004
	világbajnokság	2023
	Világbajnokság	1998
	Európa-bajnokság	
Birkózás	Világbajnokság	1994,2005,2013,2018
Cselgáncs	Világbajnokság	2017
	Európa-bajnokság	2013
Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztivál	Ifjúsági olimpia	2017
Forma-1	Világbajnokság	1986-minden évben
Kajak-kenu	Világbajnokság	1998,2006,2011,2019
	Európa-bajnokság	2002,2024
Kézilabda	Női világbajnokság	1995
	Férfi Európa-bajnokság	2023
	Női Európa-bajnokság	2004,2014
	Női Final Four	2014,2015,2016,2017,2018,2019, 2024
Labdarúgás	Európa-bajnokság selejtezők és egy nyolcaddöntő	2021
	UEFA U21 Európa Bajnokság	2021
	UEFA Európa-liga döntő	2023
Ökölvívás	Világbajnokság	1997
	Női Európa-bajnokság	2003
Öttusa	Világbajnokság	1989,1992,1999,2008
	Európa-bajnokság	1997,2000,2006,2010,2014

Ritmikus Gimnasztika	Világbajnokság	1996,2003
	Európa-bajnokság	1999,2017
Súlyemelés	Világbajnokság	1990
	Európa-bajnokság	1992
Torna	Világbajnokság	2002
	Európa-bajnokság	1992,2005
Triatlon	Világbajnokság	2010
	Európa-bajnokság	1996, 2002
Úszás	Világbajnokság	2017, 2022
	Európa-bajnokság	2006, 2010, 2012,2020
	Rövidpályás	Európa-bajnokság
	bajnokság	
Vitorlázás	Európa-bajnokság	2006
Vívás	Világbajnokság	1991, 2000, 2013,2019
	Európa-bajnokság	1995, 2005,
Vizilabda	Világbajnokság	2017 ,2022
	Európa-bajnokság	2001, 2014,2020
	Bajnokok Ligája Final Six	2016, 2017

9. ábra Jelentős magyarországi sportesemények: PwC_Olimpiai Megvalósíthatósági tanulmány_2015_junius_vegleges.pdf (bme.hu) alapján saját szerkesztés

²⁸A fenti táblázat kizárólag a világ- és Európa-bajnokságokat tartalmazza. Ezen kívül Magyarország számos más sportágban is rendez világbajnokságokat vagy más nemzetközi sporteseményeket.²⁹

7. Az olimpia esélyei a jövőben: Az Agenda 2020

Az Agenda 2020 reformprogram kiemelt célja az olimpiai értékek megerősítése, a költségek hatékony csökkentése és a fenntarthatóság előtérbe helyezése. A koncepció néhány eleme még a mai napig érvényes, viszont nem ez alapján kerül a döntés meghozatalra, hogy ki nyeri el az olimpia rendezés jogát. Az olimpiai értékek fontossága az emberi teljesítmény, az egyenlőség, a tisztelet, a barátság és a fair play terén nemcsak a sporteseményekre, hanem a társadalmi és kulturális hatásokra is kiterjed. A költségek csökkentése és a hatékonyság

²⁸ [A magyar sport múltja és jelene – eredmények, számok, személyiségek, események | Magyarország Nagykövetsége Bécs \(gov.hu\)](#) Letöltve: 2024.03.12

²⁹ PwC Megvalósíthatósági tanulmány (2015) 149-151. oldal [PwC Olimpiai Megvalósíthatósági tanulmány 2015 június vegleges.pdf \(bme.hu\)](#) Letöltve:2024.01.29

növelése olyan intézkedéseket foglal magában, amelyek segítenek a minimalizálni rendezvények költségeit, miközben megőrzik azokat az értékeket és minőséget, amelyek az olimpiai eseményeket jellemzik. Emellett a fenntarthatóság előtérbe helyezése azt jelenti, hogy az olimpiai rendezvények szervezése során kiemelt figyelmet fordítanak a környezeti, gazdasági és társadalmi fenntarthatóságra, hogy hosszú távon pozitív hatással legyenek a helyi és globális közösségekre.

Az Agenda 2020 egy olyan kezdeményezés, melyet Thomas Bach, a NOB elnöke indított el 2014-ben az olimpiai értékek megerősítése és az olimpiai mozgalom irányvonalainak, majd stratégiájának újragondolása érdekében. A NOB tagjai között ez a kezdeményezés egyhangú támogatást élvezett, és 2014 decemberében fogadták el teljes mértékben az Agenda 2020 javaslatait. A fő célkitűzései között szerepel például az olimpia rendezési jogáért folyó pályázatok költségeinek csökkentése, valamint nagyobb kompromisszumokra való hajlandóság a versenyhelyszínek és a versenyszámok tekintetében. A fenntarthatóságra különös hangsúlyt fektetnek a javaslatok, és kétségkívül törekednek arra, hogy az olimpiai játékok megrendezésére a korábbi rendező városoknál kisebb települések is lehetőséget kapjanak, ami például Budapest újabb pályázatát különösen aktuálissá teheti. Bár a koncepció teljesen megváltozott, meghívásos pályázatok vannak, mint Brisbane esete.³⁰

7.1. Az olimpiai rendezésre való alkalmasság alapjai Magyarországon és Budapesten

Magyarország olimpiai rendezésre való alkalmasságának alapjai elsősorban 2 tényezőn alapulnak, ami a reálissá teszi a magyar olimpiai terveket. Az egyik tényező az ország olimpiától teljesen független fejlődési pályája, valamint a 2024-re elért fejlettségi szintje, amely független az olimpia megrendezéséről. 2024-re Magyarország 20 éve az Európai Unió tagja, és ekkorra várhatóan több mint 20000 milliárd forint uniós fejlesztési forrást költött el a saját közlekedési infrastruktúrájának, gazdasági fejlesztésének előmozdítására. Ezen felül, 2012 óta gyorsult ütemben fejlődik a sportlétesítmények fejlesztése, amelynek eredményeként Magyarország történetében először rendezett FINA vizes világbajnokságot 2017-ben, utána pedig 2022-ben, valamint UEFA EURO 2020 Európa-bajnoki labdarúgó mérkőzéseket Budapesten, illetve az Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztivált Győrben 2017-ben. Szintén Budapesten rendezték meg a 2023-as férfi kézilabda Európa-bajnokságot is. Ezeknek az eseményeknek köszönhetően Magyarország közel kerül az olimpiai rendezés feltételeinek teljesítéséhez, függetlenül az olimpia megrendezésétől.

³⁰ PwC Megvalósíthatósági tanulmány (2015) 12.oldal,110.oldal,113.oldal [PwC Olimpiai Megvalosithatosagi tanulmany 2015 junius vegleges.pdf \(bme.hu\)](#) Letöltve: 2024.01.29

A másik meghatározó tényező az Agenda 2020, ami az olimpia gazdaságosabbá tételét célozza pont ennek köszönhetően a NOB enyhít, és egyszerűsíti az olimpiai rendezés feltételeit. Tehát két pozitív és egymást erősítő folyamat zajlik párhuzamosan. Egyrésről az ország fejlődése, amely olimpiai rendezés nélkül is nagy részben megfelel az olimpiai alkalmasság feltételeinek. Másrésről pedig az alkalmassági feltételek könnyítése (Agenda 2020). Ez az egybeesés teremtheti meg Magyarország esélyét egy olimpia megrendezésére.³¹

7.2. A NOB állásfoglalása a budapesti olimpiáról

Magyarországot tekinti az olimpia lehetséges házigazdájának a NOB elnöke. Thomas Bach a legutóbbi, 2023-as hivatalos magyarországi látogatását összefoglalta, amelyen Novák Katalin magyar köztársasági elnök, Gyulay Zsolt MOB elnök és Gyurta Dániel NOB tag is részt vett. Bach úgy fogalmazott, hogy a találkozó barátságos és eredményes volt, és az olimpiai mozgalomban nagyra értékelik a magyar köztársasági elnököt. Ezenfelül megjegyezte:” nagyon jól informált az olimpiai eredményekről, és szilárd támogatója a magyar sportolóknak.”

A Magyarországnak nyári olimpia megrendezésére való esélyre vonatkozó kérdésre a NOB elnöke úgy válaszolt: ” Azt gondolom, hogy Magyarország kiváló eredményeket ért el az olimpiai sportágak sikeres nemzetközi versenyein. Tudomásom szerint az elmúlt öt évben több mint 20 világ-és Európa bajnokságnak adott otthont a, ami valószínűleg olimpiai rekord, messze megelőzve bárki mást. Ezek a versenyek sikeresen zajlottak, és profitálunk a magyar emberek szeretetéből a sport is a vendéglátás iránt, valamint hatékony szervezésükből.” Thomas Bach továbbá kijelentette:” Az agenda 2020 jelentősen átalakította az olimpiai játékok szervezését, fenntarthatóbbá és költségtudatosabbá téve azokat pont jó lehetőségnek tartom, ha ez illeszkedik Magyarország hosszú távú terveibe. Magyarország lenyűgöző házigazdával válhat, de ehhez először a magyar sport mozgalomnak, a kormánynak és az embereknek kell cselekedniük. Amennyiben ez megtörténik, mindenki elégedett lenne az olimpiai mozgalomban.”³²

7.3. Az esetleges újabb pályázatok lehetőségei

Sebastian Coe, a World Athletics elnöke a 2023-as budapesti atlétikai vb kapcsán üdvözölte Budapest ”izgalmas és magával ragadó atmoszféráját”, és megjegyezte, hogy ez jelzi

³¹ PwC Megvalósíthatósági tanulmány (2015) 7. oldal [PwC Olimpiai Megvalosithatosagi tanulmany 2015 junius vegleges.pdf \(bme.hu\)](#) Letöltve: 2024.01.29

³² Hungary today (2023) [President of IOC Sees Hungary as a Potential Host for the Olympics \(hungarytoday.hu\)](#) Letöltve: 2023.12.13

a város készségét az olimpiai rendezésre.” Nem emlékszem jobb hangulatra egy világbajnokságon” mondta, valamint hozzátette ” ez egy valóban kivételes esemény volt.” Az atlétikai világbajnokság zárónapján Coe ellentmondásosan megköszönte Magyarország vezetőjének, Orbán Viktor miniszterelnöknek a támogatást, és kiemelte, hogy az esemény rendkívül sikeres volt, hiszen a jegyek több mint 95%-át értékesítették. Coe szintén úgy fogalmazott, hogy ” ez egy olyan nemzet, amely hosszú távú ambíciókat táplál a sport terén, és amelynek elkötelezettsége messze túlmutat a 9 napos versenyen.” Hozzátette még, hogy ” ez egy vállalkozó szellemű város, egy ambiciózus ország, és nincs okom kételkedni abban, hogy rendkívül hiteles ajánlatot tennének, ha a Nemzetközi Olimpiai Bizottság elfogadná.”³³

Az olimpia nemzetgazdasági szinten is pozitív hatást gyakorol, ha a tervezett feltételezések alapján folytatódott volna Magyarország fejlődése a 2015 és 2030 közötti időszakban, akkor közvetlenül és közvetetten a realizálódó államháztartásnak leszünk vállalati bevételek és a háztartások jövedelme akár háromszorosan is meghaladhatja a szükséges államháztartási kiadások összegét. Mindez kivetíthető a következő időszakra is. A befektetési oldalon az olimpia-specifikus pályázati, szervezési, rendezési és fejlesztési kiadásokat vesszük figyelembe. A bevételi oldalon az olimpia a következő hatásokkal jár gazdasági szempontból: a GDP növekedés, államháztartási bevételek, háztartások többletjövedelme, vállalati szektor többletjövedelme, import változása, munkahelyteremtés, valamint a turizmus növekedése.³⁴

8. Konklúzió

A budapesti Olimpia esélyeinek elemzése alapján arra a következtetésre jutottam, hogy Magyarország képes lenne megrendezni az eseményt, azonban számos kihívással és a lehetőséggel is számolnia kell. A kutatások azt mutatják, hogy a magyar társadalom vegyesen viszonyul a hazai rendezésű olimpiához, ugyanakkor az évek során növekedő támogatottságot tapasztalhatunk. Az olimpiai rendezvény jelentős hatással lenne a turizmusra és az infrastruktúra fejlesztésre, elősegítve Budapest és Magyarország vonzerejének növekedését a nemzetközi szinten. Gazdasági szempontból a Budapesti olimpiai játékok megrendezése potenciálisan jelentős előnyökkel járhatna a helyi gazdaság számára, bár fontos tanulságokat kell levonni más városok tapasztalataiból az olimpiai játékok utáni gazdasági hatásokkal kapcsolatban. Budapest a sport infrastruktúra fejlesztésekben kiemelkedő helyen áll, mivel az

³³ The Guardian (2023) [Coe applauds Budapest atmosphere claiming city is ready to host Olympics | World Athletics Championships | The Guardian](#) Letöltve: 2023.12.13

³⁴ PwC Megvalósíthatósági tanulmány (2015) 5-6. oldal [PwC Olimpiai Megvalósíthatósági tanulmány 2015 június vegleges.pdf \(bme.hu\)](#) Letöltve: 2024.01.29

elmúlt évek során számos újabbnál újabb sportlétesítményeket, sportcsarnokokat épített fel, különböző nemzetközi sportesemények megrendezésére. Ezzel szemben a közlekedési és szállodai infrastruktúra fejlesztés eléggé elmaradott, ami nagy hátrány lehet egy lehetséges olimpiai pályázat során. Új elem, de talán nálunk olcsóbb lenne , mint Párizsban vagy Los Angelesben, a biztonság felügyelete. A rendezvény megrendezése jelentős költségekkel járna, amelyeket a megfelelő finanszírozási stratégiával kellene kezelni. Fontos, hogy a rendezvény hosszú távú hatásait és költségeit is figyelembe vegyünk a költségvetés tervezésekor. Emellett kiemelt figyelmet kell fordítani a város a környezetére és fenntarthatóságára, hogy az esemény ne csak rövidtávú előnyöket hozzon vesszük hanem hosszú távon is fenntartható legyen. A politikai támogatás és akadályok szintén meghatározóak lennének a budapesti Olimpia megrendezése kapcsán. Előzetes konzultációk nemcsak a politikai szinten, hanem szakmai és civil szervezetek bevonásával kívánatos lenne. Fontos lenne a politikai szereplők és a társadalom széleskörű együttműködése és támogatása a sikeres megvalósításhoz. 10-12 évre elnyújtott beruházás költségvetésileg is könnyebb támogatást kapna, mint ugyanez 5-6 éves távlatban.

9. Irodalomjegyzék

[A magyar sport múltja és jelene – eredmények, számok, személyiségek, események | Magyarország Nagykövetsége Bécs \(gov.hu\)](#) Letöltve: 2024.03.12

Az olimpiai játékok eredete, története, kialakulásának körülményei (2020) [Az olimpiai játékok eredete, története, kialakulásának körülményei - Testnevelés érettségi - Érettségi tételek \(erettsegitetelek.com\)](#) Letöltve: 2024.01.29

BEKE KÁROLY (2023) Tényleg készen áll Budapest egy olimpiára? Még így is több ezermilliárdba kerülne.- Portfolio. [Tényleg készen áll Budapest egy olimpiára? Még így is több ezermilliárdba kerülne - Portfolio.hu](#) Letöltve:2023.12.13

PwC Megvalósíthatósági tanulmány (2015) 147-148.oldal [PwC Olimpiai Megvalosithatosagi tanulmany_2015_junius_vegleges.pdf \(bme.hu\)](#) Letöltve: 2024.01.29

Hungary today (2023) [President of IOC Sees Hungary as a Potential Host for the Olympics \(hungarytoday.hu\)](#) Letöltve: 2023.12.13

[Lausanne, Olympic Capital \(olympics.com\)](#) 2023.11.26

[Olimpiai Charta \(olympics.com\)](#) Letöltve: 2024.01.12

Magyar Olimpiai Bizottság <https://olimpia.hu/mob/a-mob-tortenete> 2023.11.12

The Guardian (2023) [Coe applauds Budapest atmosphere claiming city is ready to host Olympics | World Athletics Championships | The Guardian](#) Letöltve: 2023.12.13

[Történelem | Magyar Olimpiai Bizottság](#) Letöltve: 2023.11.12

[1913 : First public presentation of the Five Rings Symbol. \(olympics.com\)](#) Letöltve: 2024.01.12

[1921: Founding of the IOC Executive Board \(olympics.com\)](#) Letöltve: 2024.01.12

[1962: Creation of Olympic Solidarity](#) Letöltve: 2024.01.12

[1967: Creation of the IOC Medical Commission \(olympics.com\)](#)

[1981: Creation of the Athletes' Commission \(olympics.com\)](#) Letöltve: 2024.01.12

[1981: First female IOC members \(olympics.com\)](#) Letöltve: 2024.01.12

[2018: First Olympism in Action forum and the Athletes' declaration \(olympics.com\)](#) Letöltve: 2024.01.12

10. Ábrajegyzék

1. ábra Olimpiai éremtáblázat: PwC_Olimpiai Megvalosithatosagi tanulmany_2015_junius_vegleges.pdf (bme.hu).....	6
2. ábra A jelentkezési folyamat főbb mérföldkövei: PwC_Olimpiai Megvalosithatosagi tanulmany_2015_junius_vegleges.pdf (bme.hu).....	16
3. ábra SWOT elemzés: PwC_Olimpiai Megvalosithatosagi tanulmany_2015_junius_vegleges.pdf (bme.hu).....	20
4. ábra Tervezett budapesti olimpiai létesítmények becsült költsége: Tényleg készen áll Budapest egy olimpiára? Még így is több ezermilliárdba kerülne - Portfolio.hu.....	23
5. ábra Olimpiai projektek becsült költsége: Tényleg készen áll Budapest egy olimpiára? Még így is több ezermilliárdba kerülne - Portfolio.hu.....	24
6. ábra Tervezett infrastruktúra-beruházások egy budapesti olimpiához: Tényleg készen áll Budapest egy olimpiára? Még így is több ezermilliárdba kerülne - Portfolio.hu.....	25
7. ábra Az olimpiai akkreditált személyek szállásigényére vonatkozó NOB előírás és a jelenlegi, valamint 2024-ben várható szálláshelyek-kínálat Budapest 50 km-es körzetében: Tényleg készen áll Budapest egy olimpiára? Még így is több ezermilliárdba kerülne - Por ...	26
8. ábra Budapest és 50 km-es körzetében az akkreditált személyek után fennmaradó férőhelyek 2024-ben: PwC_Olimpiai Megvalosithatosagi tanulmany_2015_junius_vegleges.pdf (bme.hu).....	27
9. ábra Jelentős magyarországi sportesemények: PwC_Olimpiai Megvalosithatosagi tanulmany_2015_junius_vegleges.pdf (bme.hu).....	32